

**KKTC
YAKIN DOĞU ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ
MÜZİK EĞİTİMİ ANABİLİM DALI**

**KÜLTÜREL UYUM TEMEL ALINARAK HAZIRLANAN GİTAR
EĞİTİMİNE YÖNELİK GİTAR EĞİTMENLERİNİN GÖRÜŞLERİNİN
İNCELENMESİ**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

AHMET GÜRKUT

Lefkoşa

Haziran, 2021

KKTC
YAKIN DOĞU ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ
MÜZİK EĞİTİMİ ANABİLİM DALI

KÜLTÜREL UYUM TEMEL ALINARAK HAZIRLANAN GİTAR
EĞİTİMİNE YÖNELİK GİTAR EĞİTMENLERİNİN GÖRÜŞLERİNİN
İNCELENMESİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

AHMET GÜRKUT

Lefkoşa

Haziran, 2021

Onay

Yakın Doğu Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Müdürlüğü'ne

Ahmet Gürkut 'un **“Kültürel Uyum Temel Alınarak Hazırlanan Gitar Eğitime Yönelik Gitar Öğitmenlerinin Görüşlerinin İncelenmesi”** isimli tezi Haziran 2021 tarihinde jürimiz tarafından Müzik Eğitimi Bilim Dalında Yüksek Lisans Tezi olarak kabul edilmiştir

Adı Soyadı

İmza

Üye (Başkan) : Doç. Dr. Aşkın KİRAZ

.....

Üye : Yrd. Doç. Dr. Hakkı Cengiz EREN

.....

Üye (Danışman) : Yrd. Doç. Dr. Erkan SÜLÜN

.....

Onay

Yukarıdaki imzaların, adı geçen öğretim üyelerine ait olduğunu onaylarım.

.../06/ 2021

Prof. Dr. Hüsnü Can BAŞAR

Enstitü Müdürü

Etik İlkelere Uygunluk Beyanı

Yüksek lisans tezi olarak hazırladığım ‘Kültürel Uyum Temel Alınarak Hazırlanan Gitar Eğitime Yönelik Gitar Eğitimcilerinin Görüşlerinin İncelenmesi’ adlı çalışmanın, öneri aşamasından sonuçlanmasına kadar geçen süreçte, bilimsel etiğe ve akademik kurallara özenle uyduğumu, tez içindeki tüm bilgileri bilimsel ahlak ve gelenek çerçevesinde elde ettiğimi, tez yazım kurallarına uygun olarak hazırladığım bu çalışmada doğrudan ve dolaylı olarak her alıntıya kaynak gösterdiğimi ve yararlandığım eserlerin kaynakçada gösterilenlerden oluştuğunu beyan ederim.

..../..../ 2021

Ahmet Gürkut

Teşekkür

Tez çalışmamı gerçekleştirdiğim süre zarfında her ihtiyaç duyduğumda zamanını ayırarak bilgi birikimi ve önerileriyle yol gösteren danışman hocam Yrd. Doç. Dr. Erkan SÜLÜN'e sabrı, anlayışı ve emeklerinden dolayı sonsuz teşekkürlerimi sunarım.

Araştırmamın çalışma grubunu oluşturan, görüş ve önerileriyle araştırmama katkı sağlayan gitar eğitimcilerine, bugüne kadar her zaman arkamda olup beni destekleyen annem Emine GÜRKUT, babam Murat GÜRKUT, kardeşim Hüseyin GÜRKUT'a ve süreç boyunca yanımda olan herkese teşekkürü bir borç bilirim.

Özet

Kültürel Uyum Temel Alınarak Hazırlanan Gitar Eğitimine Yönelik Gitar Eğitmenlerinin Görüşlerinin İncelenmesi

Ahmet Gürkut

Yüksek Lisans, Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalı

Tez Danışmanı; Yrd. Doç. Dr. Erkan SÜLÜN

Haziran 2021, 93 Sayfa

Bu çalışma KKTC’ye göç yoluyla gelmiş gençlerin kültürel uyumları temel alınarak hazırlanmış gitar eğitim paketi ve gitar eğitmenlerinin tasarlanan eğitim paketine yönelik görüşlerinin alınmasına yöneliktir.

Yapılan araştırmalar sonucunda göç sonrası özellikle genç göçmenlerin psikolojik ve sosyal açıdan sorunlar yaşayabilme ihtimalinin oldukça yüksek olduğu gözlemlenmektedir. KKTC’ye göç yoluyla gelen genç göçmenlerin de gerek psikolojik gerekse sosyal açıdan sorunlar yaşayabilmesi durumu kaçınılmaz bir gerçektir. Yaşayabilecekleri bu tür sorunlar sebebiyle kötü alışkanlıklar edinmesi ve olumsuz davranışlar sergilemesi muhtemel olan bireylerin sanata yönlendirilerek kültürel uyumlarının sağlanması ve topluma kazandırılması dünyada sık rastlanan bir yöntemdir. Buradan yola çıkarak KKTC’ye göç yoluyla gelen ailelerin 10-18 yaş üyelerine yönelik gitar eğitimi paketi hazırlanmış ve gitar eğitimcilerinin hazırlanan bu gitar eğitim paketine yönelik görüşlerinin alınması amaçlanmıştır.

Hazırlanan gitar eğitim paketinin içeriğinde öğrencilerin kültürel uyumlarının sağlanabilmesi adına Kıbrıs kültürüne ait önemli eserlere yer verilmiştir. Bu eserlerin yanı sıra gitara başlangıç egzersizleri ve başlangıç seviyesinde çalınabilecek gitar akorları da eğitim paketi içeriğinde yer almaktadır.

Çalışmada ‘nitel araştırma’ yöntemlerinden betimsel analiz kullanılmıştır. Göçmenlere yönelik müzik eğitimi alanında ilgili araştırmalar yapılarak gerekli veriler toplanmış ve çalışmanın alt amaç problemlerine cevap aranmıştır. Oluşturulan etkinlik paketi tasarısı değerlendirmesi için KKTC’de yaşayan gitar eğitmenlerinin, görüşme formu kullanılarak gitar eğitim paketine yönelik görüşleri alınmıştır. Elde edilen sonuçlar doğrultusunda veriler değerlendirilmiş ve çalışmaya yön vermiştir.

Anahtar Kelimeler: Müzik Eğitimi, gitar eğitimi, kültürel uyum.

Abstract

Examination of Guitar Educators' Opinion Towards Cultural Adaptation Based On Guitar Teaching

Ahmet Gürkut

Master Thesis, Department of Music Education

Thesis Advisor: Asst. Prof. Dr. Erkan Sülün

June 2021, 93 Page

This study is aimed at getting the opinions of the guitar educators about the guitar training package prepared based on the cultural adaptation of the young people who migrated to the TRNC. As a result of the researches, it is observed that the probability of experiencing psychological and social problems, especially for young immigrants, is quite high after migration. It is an inevitable fact that young immigrants who come to the TRNC through immigration may experience both psychological and social problems. It is a common method in the world to ensure the cultural adaptation of individuals who are likely to acquire bad habits and exhibit negative behaviors due to such problems they may experience, to art, and to integrate them into society. Based on this, a guitar training package was prepared for the 10-18 year old members of the families who migrated to the TRNC, and it was aimed to get the opinions of the guitar educators about this guitar training package. In the content of the prepared guitar training package, works belonging to the Cypriot culture were included in order to ensure the cultural adaptation of the students. In addition to these works, exercises and guitar chords that can be played at the beginner level are also included in the training package. Descriptive analysis, one of the 'qualitative research' methods, was used in the study. Data were collected by conducting relevant research in the field of music education for immigrants and answers were listed according to the research problems. For the evaluation of the created activity package, the opinions of the guitar educators living in the TRNC about the guitar training package were taken by using the interview form. In line with the results obtained, the data were evaluated.

Keywords: Music Education, guitar education, cultural adaptation.

İçindekiler

Onay	1
Etik İlkelerle Uygunluk Beyanı	2
Teşekkür.....	3
Abstract	5
İçindekiler	6

BÖLÜM I

Giriş.....	8
Problem Durumu.....	8
Araştırmanın Amacı	13
Araştırmanın Önemi.....	13

BÖLÜM II

Kavramsal Çerçeve ve İlgili Araştırmalar.....	15
Göç ve Göçmenlik.....	15
İç (Ulusal) Göç	16
Dış (Uluslararası) Göç.....	16
Düzenli (Yasal) Göç.....	17
Düzensiz (Yasadışı) Göç.....	17
Zorunlu Göç	17
Gönüllü Göç	18
Beyin Göçü	18
Emek (İşgücü) Göçü	19
Göçmen, Mülteci ve Sığınmacı Arasındaki Farklar.....	19
Göçmenlerin Yaşadığı Sorunlar	20
Müzik	22
Eğitim.....	22
Müzik Eğitimi	23
Genel Müzik Eğitimi.....	24
Mesleki Müzik Eğitimi	25
Özengen Müzik Eğitimi	25
Çalgı Eğitimi	26

Klasik Gitar Eğitimi	27
Göçmen Çocuklara Yönelik Müzik Eğitimi	29
İlgili Araştırmalar.....	30

BÖLÜM III

Yöntem.....	34
Araştırmanın Modeli	34
Çalışma Grubu	34
Veri Toplama Araçları	34
Verilerin Analizi.....	35

BÖLÜM IV

Bulgular ve Yorum.....	36
Birinci Alt Probleme Yönelik Bulgular	36
İçerik	36
Çalma Alt Boyutu	36
Dinleme Alt Boyutu	37
Yaratma Alt Boyutu	38
Amaç	40
İkinci Alt Probleme Yönelik Bulgular	41
Üçüncü Alt Probleme Yönelik Bulgular	43
Dördüncü Alt Probleme Yönelik Bulgular	44
Beşinci Alt Probleme Yönelik Bulgular	46

BÖLÜM V

Tartışma.....	48

BÖLÜM VI

Sonuç ve Öneriler.....	51
Sonuç.....	51
Öneriler	52
Kaynakça.....	54
Ekler	59
İntihal Raporu (Turnitin).....	90

BÖLÜM I

Giriş

Problem Durumu

İnsanlık tarihi boyunca yer değiştirme hareketleri olan göçler zaman içerisinde nitelik olarak değişime uğramıştır. Önceleri göçler daha çok açlık, yaşanan bölgenin coğrafi durumu, savaş, kıtlık ve zorlu iklim şartları gibi sebeplerden kaynaklanmaktaydı. Günümüzde ise göçler genel olarak kültürel, siyasi, iktisadi, dini, eğitim, sanayileşme, gereksinimler ve bunun gibi sebeplerden gerçekleşmektedir (Akıncı ve diğerleri, 2015).

Göç; Bireylerin yaşamını sürdürdüğü topraklardan, alışık oldukları sosyal yapıdan, ellerinde bulunan ekonomik imkânlardan, kısacası kendi kültürlerinden ve toplumsal yaşamlarının parçası olan birçok unsurdan ayrılarak veya ayrılmak zorunda kalarak farklı bir yere yerleşmesi ve kendine yeni bir hayat kurması olarak tanımlanabilir (Toros, 2008).

Göç kavramı kendi içinde iki gruba ayrılmaktadır. Yaşanan göç olayı aynı ülke içerisinde gerçekleşiyorsa buna ‘‘iç göç’’, bir ülkeden başka bir ülkeye olacak şekilde gerçekleşiyorsa ‘‘dış göç’’ ya da ‘‘uluslararası göç’’ olarak nitelendirilmektedir (Aksoy, 2012).

Günümüzde küreselleşen dünyanın etkisiyle göç hareketleri çok daha önemli hale gelmiştir. İletişim ve ulaşım teknolojileri alanlarında yaşanan gelişmelerin etkisiyle insanlar, kurumlar, mallar, hizmetler ve sermayenin ülkelerin sınırları dışına rahatça çıkabilmesi mümkün hale gelmiştir. Buna bağlı olarak yalnızca gelişmemiş ülkelere değil, gelişmiş ülkelere de göç hareketleri gerçekleşmektedir. Küreselleşmenin etkisiyle dış göçün farklı yönleri doğru gelişimi kaçınılmaz hale gelmiştir. Bu da göç olaylarının birçok ülke adına önemini artırmaktadır. Pek çok sebepten dolayı gerçekleşen göçler, birbirinden farklı kültürlerin bir araya gelmesine ve mecburen aynı ortamı paylaşmasına neden olmaktadır. Bu durum kültür çatışması gibi sorunları da beraberinde getirmektedir.

Toplum içinde kültür farklılıklarından kaynaklanan bu tür iletişim ve uyum sorunları birçok ülke adına öncelikli konular arasında yer almaktadır (Aksoy, 2012).

Kıbrıs, bütün tarihi boyunca adeta bir göçler adası halini almıştır (Keser, 2006). Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti, Sicilya ve Sardunya adalarının ardından Akdeniz'in üçüncü büyük adası olan Kıbrıs'ın kuzeyinde yer almaktadır.

Kıbrıs adası doğunun ve batının birleştiği noktada konumlanmaktadır. Stratejik anlamda kritik olan konumu sebebiyle tüm tarih boyunca pek çok medeniyet adayı istila etmiş ve yönetmiştir. Kıbrıs, 1571'de Osmanlı İmparatorluğu'nun eline geçmeden önce sırasıyla Asurlular, Mısırlılar, Persler, Romalılar, Araplar, Tapınak Şövalyeleri, Lüzinyanlar ve sonrasında Venedikliler tarafından yönetilmiştir. 1878'e kadar Osmanlının elinde bulunan ada, 1878'den sonra Birleşik Krallık yönetimine girer ve 1959'a kadar da Birleşik Krallık yönetiminde kalır. 1960 yılında Kıbrıslı Türk ve Rumlar ortak bir Cumhuriyet olan Kıbrıs Cumhuriyeti'ni kurarlar. Fakat bu ortaklık Kıbrıslı Rumların "Enosis" yani Kıbrıs adasını Yunanistan'a bağlama düşüncesi sebebiyle sadece üç yıl sürmüştür. 1963-1974 yılları yaşanan olaylardan dolayı Kıbrıslı Türkler adına çok zor geçmiştir. Çok sayıda Kıbrıslı Türk İngiltere başta olmak üzere adayı terk ederek göç etmişlerdir. 1974 yılında Rumların EOKA örgütünün yardımlarıyla Yunanistan, Kıbrıs adasına bir darbe gerçekleştirmiştir. Buna karşın Türkiye, 1960 Garanti Antlaşması'na dayanarak Kıbrıs'a müdahalede bulunmuştur. 2 Ağustos 1975 tarihinde Viyana'da gerçekleşen toplumlararası görüşmeler sonucunda mutabık kalınan Nüfus Mübadelesi Anlaşması'nın ardından BM'nin de yardımlarıyla güneyde bulunan Kıbrıslı Türkler kuzeye, kuzeyde bulunan Kıbrıslı Rumlar ise güneye geçirilmiştir. Türkiye'nin müdahalesi sonucu Yeşil Hat genişletilerek günümüzdeki sınırların çizilmesi sağlanmıştır. Nüfus Mübadelesi Anlaşmasıyla adadaki nüfusların iki kesime ayrılışı tamamlanmıştır. 15 Kasım 1983 tarihinde ise KKTC Kurucu Meclisi oybirliğiyle Bağımsızlık Deklarasyonunu kabul etmiştir (KKTC Başbakan Yardımcılığı ve Dışişleri Bakanlığı). Kuzey Kıbrıs'ın bağımsızlığı sadece Türkiye tarafından tanınmaktadır. Birleşmiş Milletler ve Avrupa Konseyi, Kuzey Kıbrıs'ı Türkiye'nin işgali altında olarak kabul etmektedir.

Türklerin kuzeye ve Rumların ise güneye göç ettiği dönemde adaya Şubat 1975 tarihinden sonra Türkiye'den göçmenler getirilmeye başlanır. Birbirinden farklı

kültürler, eğitim düzeyleri, sosyo-ekonomik durum, günlük yaşayış tarzı, dil, gelenek ve görenekler gibi birçok unsurun aynı ortamda buluşması istenmeyen bazı olumsuzlukları da beraberinde getirmiştir (Keser 2006).

1974 yılından sonra Kuzey Kıbrıs'a göç gerçekleştiren Türkler üç gruba ayrılmaktadır. Bu bağlamda ilk grubu, 1974 Barış Harekatı'nda faal olarak görev almış ve bundan dolayı Kıbrıs'a yerleşebilme hakkı tanınmış olan kişiler ve onların aileleri oluşturmaktadır. İkinci grup, Barış Harekâtı sonrasında meydana gelen nüfus boşluğunun giderilebilmesi adına kontrollü bir şekilde adaya gelen (getirilen) göçmenlerden oluşur. Üçüncü ve son grup ise, kendine yeni bir yaşam kurabilmek amacıyla ekonomik sebeplerden dolayı göç edip adaya yerleşmiş kişilerden oluşmaktadır (Şahin, 2001). KKTC'de, Devlet Planlama Örgütü tarafından 2011 senesinde gerçekleştirilen son nüfus sayımı sonuçlarına göre sürekli olarak ikamet eden toplam nüfus 286.255 kişiden oluşmaktadır. Hem T.C. hem de KKTC vatandaşlığı bulunan kişilerin sayısı 38.085, yalnızca T.C. vatandaşlığı bulunan kişilerin sayısı ise 80.550 olarak kayıtlara geçmiştir. Bu sayım sonucunda KKTC nüfusunun, %13,30'luk bölümünü, hem T.C. hem de KKTC vatandaşlığı bulunan bireyler oluştururken, %28,13'lük ciddi oranda olan bir kısmını ise, yalnızca T.C. vatandaşlığına sahip bireyler oluşturmaktadır. Bu sonuçlardan edinilen veriler ışığında, KKTC nüfusunun neredeyse yarısına denk gelmekte olan %41,43'lük önemli orandaki bireylerin, T.C. vatandaşlığına sahip oldukları görülmektedir (KKTC 2011 Nüfus Sayımı Sonuçları, 2011).

1990 yılı sonrasında Türkiye'den KKTC'ye ekonomik nedenler yüzünden göç etmiş olan bireylerin büyük bölümünü düşük gelir grubundaki işçi göçmenler oluşturmaktadır. İşçi göçmenler ve ailelerinin ikamet etmek için seçtikleri bölgelerin başında Surlariçi bölgesi gelmektedir. Başkent Lefkoşa'nın merkezi konumunda yer alan Surlariçi bölgesi, yerel halkın ikamet etmekten kaçındığı, bölge nüfusunun büyük bölümünü gelir düzeyi düşük işçi göçmenler ve ailelerinin oluşturduğu bir bölgedir. Çok fazla yatırım yapılmaması nedeniyle diğer bölgelere oranla yaşam şartları bakımından daha geride kalmış olan Surlariçi bölgesinde göçmen aileler bir takım zorluklarla mücadele etmek durumunda kalarak hayatlarını sürdürmektedir. Başka bir açıdan bakıldığında da yaşadıkları kültürel farklılıklar ve asıl göç nedenleri olan ekonomik sorunlar, adli olaylara karışma oranlarını artırmaktadır (Dolunay, Keçeci, 2011).

Surlariçi bölgesindeki göçmenler ele alındığında ilk akla gelen şey kültürel farklılıklar olacaktır. Dış göç söz konusu olduğunda, göç olayının gerçekleştiği bölgedeki kültürel unsurlar göçmenlerin geldiği bölge ile benzerlikler taşısa bile bire bir aynı olamayacaktır. Bu da göçmenler ile birlikte farklı kültürel unsurların da beraberinde gelmesi demektir. Dış göç gerçekleştiren bireyler farklı kültürel yapılarla karşılaştığında kültür şoku ve kültür çatışması gibi sorunların yaşanması kaçınılmaz hale gelmektedir (Bulut & Eraldemir, 2015).

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti küçük sayılabilecek yüz ölçümüne sahip bir ada ülkesidir. Göçmen sayısının giderek artış göstermesine rağmen ciddi bir nüfus yoğunluğundan bahsedilemez. Buna bağlı olarak yerel halkın genel anlamda birbirlerini tanıyor olmasının da etkisiyle, toplumsal ilişkiler oldukça sıcaktır. Bundan dolayı adada adli olaylara çok sık rastlanmamaktadır (Dolunay, Keçeci 2011). Ancak Surlariçi bölgesi başta olmak üzere göçmenlerin karıştıkları adli olayların artışından dolayı yerel halk tedirgin olmakta ve rahatsızlık duymaktadır. Göçmenlerin adli olaylara sık karışmaları ve yaşanan kültür çatışmaları sebebiyle yerel halk genel olarak göçmenlere güvenmemekte ve sosyal ilişkiler kurmaktan kaçınmaktadır. Bu güvensizlik sebebiyle göçmenler iş bulmakta sıkıntı çekmekte, bulabildikleri işlerde ise işverenler tarafından ucuz iş gücü olarak görülerek düşük ücretler karşılığında çalıştırılmaktadırlar. Bu nedenlerden dolayı göçmenlerin çekingenlik ve dışlanmışlık duyguları tetiklenmekte, bunun neticesinde ise risk alma ve şiddete başvurarak suça yönelme durumları ortaya çıkmaktadır. Bu durum göçmenlerin entegrasyonunu daha da zorlaştırmakta ve yerel halk ile olan sosyal ilişkilerinin gelişmesinde olumsuz etki yaratmaktadır.

Göç olaylarından en fazla genç göçmenler etkilenmektedir. Gerçekleştirdikleri göçe bağlı olarak travma, stres bozuklukları, kızgınlık, bunalım, agresif hareketler sergileme, yalnızlık çekme, hafıza sorunları, kaygı ve özgüvenlerini yitirme gibi davranışsal ve bilişsel sorunlar yaşamaktadırlar. Çocukların hem sosyal hem de eğitim alanındaki başarı ve uyumları bu durum yüzünden kötü etkilenmektedir (Karoly, Gonzalez, 2011). Tam da bu noktada genç göçmenlerin topluma adaptasyonunun sağlanabilmesi adına müzik eğitimi yararlanılması gereken çok önemli bir unsurdur. Evrensel bir iletişim aracı olan müzik hisleri ve davranışları etkileyebilmektedir. Özellikle genç yaşlarda duygularını ifade edebilmeleri açısından müzik çocuklara yardımcı olmaktadır (Aghopian, 2018).

Müzik ve pek çok farklı sanat etkinliklerinde diğer çocuklar ile birlikte yer almak genç göçmenlerin kendilerini daha iyi ifade edebilmelerini sağlamakta ve dışlanmış hissetmelerini engelleyerek göç ettikleri bölgeye daha hızlı adapte olmalarını kolaylaştırmaktadır (Altıntaş, Tanyıldız Balçık, 2018).

Sanat ve spor etkinliklerinin içerisinde yer almak genç göçmenlerin, göç olayının ardından yaşadıkları psikolojik, duygusal ve sosyal sorunları atlatabilmesi, yeni bir çevreye uyum sağlayabilmesi bakımından önemli rol oynamaktadır. Ayrıca göç sonrası hissettikleri dışlanmışlık duygusu ve özgüven eksikliği sebebiyle yönelebilecekleri kötü alışkanlıklardan uzak durmaları konusunda yardımcı olmaktadır. Bu bağlamda araştırmanın amaç cümlesi ‘‘Gitar öğretmenlerinin KKTC’ye göç yoluyla gelen ailelerin 10-18 yaş üyeleri için hazırlanan gitar eğitimi paketine yönelik görüşleri nelerdir?’’ olarak belirlenmiştir.

Alt amaçları ise;

- KKTC’ye göç yoluyla gelen ailelerin 10-18 yaş üyelerine yönelik gitar eğitimi paketinin içeriği, alt boyutları ve amacı nedir?

- Gitar öğretmenlerinin KKTC’ye göç yoluyla gelen ailelerin 10-18 yaş üyeleri için hazırlanan gitar eğitimi paketinin çalma alt boyutuna yönelik görüşleri nelerdir?

- Gitar öğretmenlerinin KKTC’ye göç yoluyla gelen ailelerin 10-18 yaş üyeleri için hazırlanan gitar eğitimi paketinin dinleme alt boyutuna yönelik görüşleri nelerdir?

- Gitar öğretmenlerinin KKTC’ye göç yoluyla gelen ailelerin 10-18 yaş üyeleri için hazırlanan gitar eğitimi paketinin yaratma alt boyutuna yönelik görüşleri nelerdir?

- Gitar öğretmenlerinin KKTC’ye göç yoluyla gelen ailelerin 10-18 yaş üyeleri için hazırlanan gitar eğitimi paketinin geneline yönelik düşünceleri nelerdir?

Araştırmanın Amacı

Bu araştırmada Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'ne göç yoluyla gelmiş göçmen işçi ailelerin çocuklarına yönelik; ülke kültür özellikleri düşünülerek tasarlanmış, yerel kültür unsurlarını içeren gitar eğitimi paketinin geliştirilen içeriğinde; Kıbrıs'a özgü parçalar, parçalara ait notalar, tablolar ve dinleme etkinlikleri, birinci pozisyon gitar akorları, gitara başlangıç egzersizleri ve yaratıcılık etkinlikleri yer almaktadır. Geliştirilen eğitim paketine yönelik hazırlanan 25 soru ile gitar öğretmenlerinin görüşlerinin alınması amaçlanmıştır. Tasarlanan gitar eğitimi paketinin amacı sanatı kullanarak göçmen gençlerin göç sonrasında yaşadıkları veya yaşayabilecekleri psikolojik ve sosyal problemlerin önüne geçmek, edinebilecekleri kötü alışkanlıklardan uzak tutmak, olumsuz davranışlar sergilemelerini engellemek, özgüven kazanmalarını sağlamak, sosyal ilişkiler kurmalarına yardımcı olmak, sanata yönlendirmek ve bu sayede Kıbrıs'a ve Kıbrıs kültürüne uyum sağlamalarına yardımcı olmaktır.

Araştırmanın Önemi

Bu çalışma KKTC'de yaşayan göçmen çocuklara yönelik tasarlanan ilk müzik eğitimi paketi olması ve tasarlanan bu eğitim paketinin göçmen bireylerin uyum süreçlerinin ve yaşam koşullarının sanat eğitimi aracılığı ile anlaşılması için kullanılabilecek bir araç olması açısından önemli görülmektedir. Çalışma aynı zamanda müzik eğitimcilerinin hazırlanan eğitim paketine yönelik görüşlerini içermesi ve alınan cevaplar doğrultusunda daha faydalı şekilde geliştirilebilecek olması açısından da önem taşımaktadır. Geliştirilen eğitim paketi göçmen gençlerin hayatlarına psikolojik, sosyal ve kültürel açıdan etki etmektedir. Göç olaylarından en fazla genç göçmenler etkilenmektedir ve göç sonrası ciddi psikolojik ve sosyal problemler yaşamaları oldukça muhtemeldir. Göç sonrası gençlerin geldikleri ülkeye uyum sağlama konusunda yaşayabilecekleri sorunlar yalnız ve değersiz hissetmelerine sebep olmaktadır. Bu durum olumsuz davranışlar sergilemelerine ve kötü alışkanlıklar edinmelerine yol açmaktadır. Bu noktada sanat etkinlikleri genç göçmenlerin kültürel uyumlarının sağlanması, kötü alışkanlıklardan uzak tutulması ve topluma kazandırılabilmesi adına önemli rol oynamaktadır. Geliştirilen gitar eğitim paketi Kıbrıs kültürüne dair pek çok yerel unsur içermesi sebebiyle genç göçmenlerin kültürel uyumlarına katkı sağlarken içerikte yer alan gitar etkinlikleri

sayesinde sosyal ilişkiler kurmalarına da yardımcı olacak niteliktedir. Ayrıca tasarlanan eğitim paketi sayesinde bir müzik aleti çalmayı öğrenecek olan göçmen gençlerin göç sonrası yaşaması muhtemel olan psikolojik sıkıntıların da ortadan kalkması ve özgüven sahibi bireyler olmaları bakımından yardımcı olacaktır. Sonuç olarak geliştirilen gitar eğitimi paketi göçmen gençlerin psikolojik ve sosyal açıdan yaşayabilecekleri sorunların önlenmesi ve kültürel uyumlarına katkı sağlanması açısından önemlidir.

BÖLÜM II

Kavramsal Çerçeve ve İlgili Araştırmalar

Göç ve Göçmenlik

İnsanoğlu, varoluşundan beridir hayatın getirdiği ihtiyaçlar nedeniyle yer değiştirme hareketlerine gereksinim duymuştur. Bu bağlamda göç, geçmiş tarihlerden bugüne önemi her geçen gün artmakta olan, ülkelerin ekonomik, siyasi, sosyal ve kültürel anlamda ciddi şekilde etkilenmesine sebep olabilecek insan temelli bir olgudur (Akdoğan, 2019). BM göç hareketlerini şu şekilde tanımlamaktadır; Bir bireyin veya topluluğun bulunduğu coğrafik bölgeden bir başka coğrafik bölgeye, kendi memleketinden başka bir yere geçici veya temelli olacak şekilde ikamet etmek amacıyla yönetsel veya siyasi sınırın dışına geçme eylemidir (Paydak, 2012). Göç kavramı Türk Dil Kurumu (TDK) tarafından da şu şekilde tanımlanır; Bireylerin veya toplulukların, ekonomik, toplumsal ya da siyasi sebepler nedeniyle bir ülkeden başka bir ülkeye, bir yerleşim alanından, başka bir yerleşim alanına gitme işi, taşınma, hicret, muhaceret (tdk.gov.tr, 2021).

Kısacası göç, kitlelerin yeni bir coğrafik bölgeye yerleşmek amacıyla yaptığı yer değişikliği hareketi anlamına gelmektedir. Genel bir bakış açısıyla; Tarih boyunca insanların daha iyi yaşam şartları edinmeyi amaçlayarak yaptığı yaşam alanı değişikliğidir. Bu yer değişiklikleri bazen savaşlar, doğal afetler gibi sebepler sonucunda zorunlu kalınarak da gerçekleştirilmektedir. Ayrıca devletlerin uyguladığı politikalar da zorunlu göç sebepleri arasında yer almaktadır (Savaş, 2011).

Göçler kendi içerisinde sınıflara ayrılmaktadır. Coğrafik olarak bakıldığında göçler iç (ulusal) ve dış (uluslararası) göçler olmak üzere ikiye ayrılmaktadır. Göçler gerçekleştirilme şekline göre ise düzenli (yasal) ve düzensiz (yasadışı) göçler olarak ikiye ayrılmaktadır. Son olarak gerçekleştirilme sebebi olarak göçlerin gönüllü ve zorunlu olacak şekilde iki sınıfa ayrıldığı görülmektedir.

İç (Ulusal) Göç

İç göç, bireylerin aynı ülke içerisinde farklı bir bölgeye ikamet etme amacıyla gerçekleştirdiği yer değiştirme hareketidir. İç göçler kırsal alandan farklı bir kırsal alana, kırsal alandan kente, kentten farklı bir kente ve kentten kırsal alana olacak şekilde kendi içinde sınıflara ayrılmaktadır (Karal Önder, 2018). Dünya üzerinde en sık rastlanan göç tipi olan dış göçler, daha çok köyden kente doğru gerçekleştirildiği için kentlerdeki hayat tarzını, üretimin yapısını ve sosyo-kültürel değişimi direkt olarak etkileyen bir faktördür (Bulak, 2015). İç göçün nedenleri olarak pek çok görüş ortaya konulsa da genel anlamda kentlerdeki endüstrileşmenin kırsal kesimden kentlere doğru gerçekleştirilen iç göçün en önemli sebebi olarak kabul edilmektedir. Endüstrileşmenin haricinde köy ve kent hayatı karşılaştırıldığı zaman ortaya çıkan sosyo-kültürel ve ekonomik farklılıklar bireyleri göçe teşvik etmektedir (Güreşçi, 2012).

Dış (Uluslararası) Göç

Genel olarak iç göçlere nazaran daha uzun bir süreyi kapsamakta olan dış göçler, ikamet etmek ya da çalışmak amacıyla bireylerin bulundukları ülke sınırlarını aşp başka bir ülkeye yerleşmesi hareketidir. Bu tarz göçler, nüfusun ülke sınırları dışına çıkarak bir ülkeden başka bir ülkeye hareket etmesi şeklinde sonuçlanabildiği için ülke nüfusunda ciddi azalma gibi sorunlara neden olabilmektedir (Bulak, 2015). BM'nin yaptığı tanımlamaya göre; Gerçekleştirilen göçün, uluslararası göç olarak kabul görebilmesi için bireyin kendi ülkesinden ayrıldıktan sonra yerleştiği ülkede bir yıldan daha uzun süre yaşamış olması gerekmektedir (Aksoy, 2012). Bugün uluslararası göçün geldiği noktada, pek çok farklı kültürden gelen, farklı toplumsal yapılar içerisinde yetişmiş insanlar, yeni kültürler ve yeni insanlarla karşı karşıya gelmekte, birlikte çalışmak ve yaşamak durumunda kalmaktadır. Geline bu noktada uluslararası göçler sonucunda farklı kültürel yapılar arasındaki uyum sorunları yani kültür çatışması ortaya çıkmaktadır (Sayın ve diğerleri, 2016). Yoğun olarak göç alan ülkelerin devletleri için bu durum kontrol edilmesi gereken ciddi bir sorun haline gelmiştir.

Düzenli (Yasal) Göç

Düzenli göçler kendi içerisinde serbest ve kontrollü göçler olmak suretiyle iki gruba ayrılmaktadır. Serbest göçler, herhangi bir kontrol, sınırlandırma veya engel durumu olmadan gerçekleştirilebilen düzenli göç hareketleridir. Serbest göçlere örnek olarak vize kontrolüne tabi tutulmadan geçiş izni veren ülkelere yapılan göçler gösterilebilir. Kontrollü göçler ise belirli bölgesel topluluklar ya da ülkelerin kendi aralarında yaptıkları antlaşmalar sonucunda birbirlerine getirdikleri kısıtlamalar ve sınırlamalar dahilinde gerçekleştirilen göçlerdir. Bu tür göçlere, Gümrük Birliği Antlaşması imzalamış olan belli başlı bölgeler ve ülkeler arasında kontrollü bir biçimde gerçekleştirilmekte olan göçler örnek olarak gösterilebilir (Kara, 2018).

Düzensiz (Yasadışı) Göç

Düzensiz bir biçimde herhangi bir belgesi olmadan kayıt dışı ve yasadışı olacak şekilde ülkeye giriş yapmış göçmenlerin gerçekleştirdiği göç türüdür. Göçmenler giriş yaptıkları ülkeyi esas hedefleri ya da gitmek istedikleri ülkeye ulaşmak adına transit ülke olarak belirlemektedirler. Bunun dışında yasadışı göçmen kategorisine yasadışı yollardan ülkeye giriş yapmış olanların dışında vizesi bittikten sonra ülkede yasaya uygun olmayacak şekilde kalmaya devam eden kişiler de eklenmektedir. Kısacası yasadışı göçmen terimi, giriş yaptıkları ülkede kurallara uygun olmayacak şekilde kalmaya devam eden ya da herhangi bir somut gerçekliğe dayandırılmayacak sebeplerden sığınma başvurusu yapmış bireyleri tanımlamak için kullanılmaktadır (Paydak, 2012). Aynı ülke içerisinde yolculuk yapma veya göç etme sınırlaması bulunan ülkelerdeki iç göç hareketleri de düzensiz göçler kategorisinde yer alabilmektedir (Kara, 2018).

Zorunlu Göç

Zorunlu göçler, göç eden kişilerin isteğine bağlı olmadan, devlet idaresi sebebiyle meydana gelmiş birtakım olaylar sonucunda mecbur kalınarak gerçekleştirilen göçlerdir (Koçak ve Terzi, 2012). Bireyleri, evlerini terk etmek zorunda bırakan siyasi baskılara örnek olarak; ülkede yaşanan savaşlar, baskıcı ve sıkıyönetim, ihtilaller ve devlet tarafından halka karşı uygulanan totaliter-otoriter yönetim anlayışları gösterilebilir (Aydemir ve Şahin, 2018). Siyasi nedenler haricinde kişilerin yaşadıkları bölgede meydana gelen yıkıcı doğal afetler de zorunlu

göç nedenleri arasında sayılmaktadır. Hiç beklemedikleri anda göç etmek durumunda kalmış olmanın göçmenlere yaşattığı sosyo-ekonomik sorunlara, mülteci veya sığınmacı statüsünde bulunmanın hukuki sıkıntıları da eklenmektedir. Bu bağlamda mültecilik ve sığınmacılık, insan hakları bakımından ciddi sorun teşkil etmektedir (Aker ve diğerleri, 2002). Bu duruma verebileceğimiz en iyi örneklerden biri yakın zamanda Suriye’den Türkiye’ye milyonlarca kişinin gerçekleştirdiği göç olabilir. Gerçekleştirilen bu göç, siyasi, hukuki, sosyo-ekonomik anlamda pek çok sorun meydana getirmiştir.

Gönüllü Göç

Gönüllü göçler, bireylerin maddi gelir sağlamak, geleceklerini güvence altına almak ya da kendilerine yepyeni bir hayat kurma arzusu sonucunda tamamen kendi hür iradesi ile gerçekleştirdikleri göç türüdür (Küyük, 2011). Bu göç türü, tanımlamasından da anlaşılacağı üzere bireysel ya da küçük topluluklar halinde gerçekleştirilmektedir (Bulak, 2015). Kentleşmenin sonucu olarak daha cazip iş imkânları ve hayat standartları göz önünde bulundurularak bireyler daha çok köylerden kentlere olacak şekilde aynı ülke içerisinde veya yine benzer sebeplerden daha iyi yaşam şartları için ülke dışına gönüllü olarak göç gerçekleştirmektedir. Bu tür göçlerde önemli olan nokta, göç eden kişinin herhangi bir baskı altında kalmadan kendi isteğiyle yaşadığı yerden ayrılarak farklı bir yerde hayatına devam etmek istemesidir.

Beyin Göçü

Az gelişmiş ya da gelişme sürecinde olan ülke vatandaşlarından iyi derecede eğitim almış, kendi alanında uzmanlık seviyesine ulaşmış bireylerin çok daha iyi iş imkânları ve daha iyi yaşam şartları gibi nedenler sonucunda yurtdışında farklı bir ülkeye yerleşmesine beyin göçü denir. Beyin göçlerinin, bir eğitim süreci sonucunda gerçekleşebilmesinin yanı sıra, ülkelerin kendi içerisinde, kendi imkânlarıyla yetiştirdiği nitelikli bireyleri başka ülkelere kaptırması şeklinde de gerçekleşebilir (Aksoy, 2012). Bu bakımdan beyin göçleri, gelişmiş ülkeler açısından bakıldığında olumsuz etki yaratmazken, az gelişmiş ülkeler zarar görmektedir. Az gelişmiş ya da gelişmekte olan bir ülkenin kendi yetiştirdiği nitelikli elemanlarını gelişmiş ülkelere kaptırması ülkenin gelişim sürecini sekteye uğratmakta, yavaşlatmaktadır. Türü yatırımlar sonucunda donanımlı hale getirilmiş bireylerin bilgi birikimlerini yabancı

bir ülkenin çalışmalarında rol alarak kullanması az gelişmiş ülkeler adına en vahim senaryo olarak görülebilir (Tunç, 2018).

Emek (İşgücü) Göçü

Emek göçleri genel anlamda tayin sebebiyle gerçekleştirilen göçler ve işgücü göçleri olacak şekilde iki başlık altında incelenebilir. Tayin sebebiyle gerçekleştirilen göçler, belirli bir süre için ya da kalıcı olarak gerçekleştirilebilir. Bu göç, eğer bir memur tarafından gerçekleştiriliyorsa, kişinin gönüllü veya zorunlu olsun her şekilde gerçekleştirmek mecburiyetinde olduğu göç türüdür. İşgücü göçleri ise, işçi, emekçi olarak çalışan insanların para kazanabilmek adına, iş imkânları sebebiyle farklı bir bölgeye, şehre veya ülkeye göç etmesi durumudur (Koçak ve Terzi, 2012). 1990'lı yıllar sonrasında KKTC'ye Türkiye'den göç eden insanların önemli bölümünü emek göçü sonucu gelen işçilerden ve aileleri oluşturmaktadır. Özellikle inşaat sektöründeki gelişim işçi ihtiyacına sebep olmakta ve kendi ülkesinde yeterli iş imkânı bulamayan işçiler para kazanabilmek adına çareyi KKTC'ye göç etmekte bulunmaktadır. Çalışmamız kapsamında yer alan genç göçmenler de emek göçü gerçekleştirerek adaya gelmiş işçi ailelerin çocuklarıdır.

Göçmen, Mülteci ve Sığınmacı Arasındaki Farklar

Birleşmiş Milletler Meclisi Yönetim Kurulu (BMMYK), mülteci ve göçmen kavramlarının hem medya hem de toplumdaki bireyler tarafından birbirine karıştırıldığı, iki tanımın birbirleri arasındaki farklara bakılmaksızın birbirleri yerine kullanıldığını belirtmiştir. İki kavram arasındaki fark şu şekilde açıklanmaktadır; mülteci olan kişiler, göçmenlerin aksine kendi iradeleri dışında oluşan olaylar neticesinde ülkelerini terk etmek durumunda kalan kişilerdir. Ekonomik şartlarını iyileştirmek amacıyla göç etmiş göçmenlerin aksine mülteciler ülkelerinin göçmenlere sağlamakta olduğu korumalardan yararlanamamaktadırlar. Bu sebepten ötürü mülteciler uluslararası korunma hakkı edinmektedirler (Geden, 2014). Sığınmacı kavramı ise belirli bir uluslararası sınırı aşmak suretiyle ülkesini terk etmiş ancak mültecilik statüsüne ilişkin başvurusu henüz onaylanmamış kişi olarak açıklanmaktadır. Sığınmacı olan bir kişi mültecilik başvurusu bir sonuca varana dek sınır dışı edilemezler. Mültecilik başvurusu yapan her sığınmacının başvurusu kabul görmemektedir. Genel olarak sığınmacı olan kişilerin bir baskıya maruz kalmadıkları, ekonomik amaçlar doğrultusunda ülkelerini terk ettikleri iddiası öne

sürülmektedir. Bir kişinin ülkesinde yaşanan çatışmalar neticesinde ekonomik altyapısı yok olmuş bir ülkeden kaçmak ile baskıdan kurtulmak adına kaçmış olmak arasında ince bir çizgi vardır ve bu farkı tespit etmek oldukça güçtür. Sığınmacıların başvuruları 90% oranında reddedilmesine rağmen pasaport sorunları ya da ülkelerinin geri almaması sebebiyle sınır dışı edilemezler. Bu durum sonucunda Batı Avrupa'nın giderek genişleyen kayıt dışı ekonomisine can vermek adına çalışırlar (Paydak, 2012).

Uluslararası Göç Örgütü (International Organization for Migration) 2020 yılı raporuna göre dünya üzerindeki göç etmiş insan sayısı 272 milyondur. Bu rakam dünya nüfusunun yaklaşık olarak 3,5%'ine denk gelmektedir. Raporda göçmen işçi sayısının 164 milyon, mülteci sayısının ise 25,9 milyon olduğu belirtilmiştir. Savaş, çatışmalar, şiddet ve benzeri sebepler sonucu yerinden edilmiş insan sayısı 41 milyonu aşmış durumdadır ve bu rakam küresel anlamda bir rekor niteliğindedir. Ülkesinden ayrılmak durumunda kalmış mülteci nüfusunun 52%'lik önemli bir bölümü 18 yaş altındaki genç mültecilerden oluşmaktadır. Suriye 6,7 milyonluk ciddi bir sayı ile dünyada en çok mülteci veren ülke konumundadır. Türkiye ise 3,7 milyon ile en fazla mülteciye ev sahipliği yapan ülke olarak dikkat çekmektedir. Göçmen sayılarına gelecek olursak, en çok göçmen veren ülke 17,5 milyon ile Hindistan olurken, en çok göçmenin yaşadığı ülke ise 50,7 milyon ile ABD'dir. Ayrıca raporda uluslararası göçmen nüfusunun önemli orandaki çoğunluğunu, gelir düzeyi yüksek olan ülkelere göç etmiş göçmen işçilerin oluşturduğu belirtilmiştir (IOM, 2020).

Göçmenlerin Yaşadığı Sorunlar

Göç olgusu, bireylerin psikolojik yapıları üzerinde, farklı boyutlarda olumsuz birtakım etkiler bırakabilmektedir. Bu göçler zorunlu olarak gerçekleştirilmişse olumsuz etkilerin boyutu daha ciddi olabilir. Yapılan araştırmalar göstermektedir ki; göçmen bireyler diğer insanlara oranla çok daha fazla ruhsal sıkıntılar yaşamaktadırlar (Aydın, 2017). Göç hareketleri sonucunda birbirinden çok farklı kültürel değerlere ve yaşayış biçimlerine sahip insanların bir arada yaşama ve birbirlerine uyum sağlayabilme süreci ortaya çıkmaktadır. Fakat bu süreç kültürel çatışmalara ve uyumsuzluklara neden olabilmekte, insanlar arasında iletişim sorunlarına yol açabilmektedir (Akıncı ve diğerleri, 2015). Göçmenler ve yerel halk arasında yaşanan bu çatışmalar doğal olarak sadece göçmenler üzerinde değil yerel

halk üzerinde de olumsuz psikolojik problemlere sebep olmaktadır. Göçmenlerin yaşadıkları psikolojik sorunların başında korku ve kaygı gelmektedir. Göç ettikleri yerde kendilerini nelerin beklediğini tam olarak bilmemeleri yaşadıkları korkunun ve endişenin birincil sebebidir. Eğer göçmen kişi gönüllü olarak vatanından ayrılmamış ve buna mecbur kalmışsa yaşadığı korku ve kaygının ruhsal hasarı çok daha büyük olabilmektedir. Tüm bu kaygıların yanı sıra büyüdüğü topraklar ve göç ettiği ülke arasındaki ciddi farklılıklar uyum sorununu beraberinde getirmektedir. Uyum sorununun temelinde kültürel farklılıklar ve buna bağlı olarak yaşadıkları aidiyet problemleri yer almaktadır. Kendi toplumları içerisindeki güven duygusundan mahrum olan göçmenler yabancılık çeker ve göç ettikleri yere ait olmadıkları hissine kapılırlar. Geride bıraktıkları hayatlarına dair her şey ve herkes içlerinde bir boşluk hissi yaratmakta, buna bağlı olarak özlem duyguları tetiklenmektedir. Kişilik-kimlik kaygıları da göçmenlerin yaşadığı önemli sorunlardandır. Göç öncesi ve sonrasında bireyin kişiliğinde farklılıklar gözlemlenebilir. Geldiği yer ve büyüdüğü yer arasındaki kültür farklılıkları bireyin kendi içinde bir çatışma yaşaması, göç ettiği yerdeki toplum standartlarına adapte olması, uyum sağlaması ve artık toplumun bir parçası haline gelmesi yaşadığı kimlik kargaşasını daha da derinleştirebilmektedir. Göçmenler için bir diğer sorun aşağılanmışlık duygusudur. Geldikleri yerde çoğu zaman eski hayatlarındaki değeri göremediklerinden, dil konusunda sorunlar yaşamalarından ve buna benzer birçok sebepten kendilerini değersiz ve vasıfsız hissetmektedirler. Bununla birlikte gelineen ülke halkı tarafından dışlanmaları durumunda kendilerini değersiz ve vasıfsız hissetme duyguları artarak önemli psikolojik sıkıntılara neden olabilmektedir. Bu tür olaylar neticesinde göçmen bireylerde kuşkuculuk ve güvensizlik duyguları ortaya çıkmaktadır. Neyle karşılaşacaklarını bilmemeleri göçmenlerin her konuda kuşku duymalarına neden olmaktadır. Her duruma temkinli yaklaşırlar ve tanımadıkları kişilere güvenme noktasında büyük problemler yaşarlar. Bu durum göçmenlerin ellerine geçebilecek fırsatları geri çevirmelerine bile sebep olabilmektedir. Göçmenlerin tüm bunlar neticesinde yaşayabilecekleri en ciddi psikolojik sıkıntı şizofreni ve benzeri ruhsal hastalıklara yakalanma riskidir. Yapılan araştırmalarda göçmenlerin şizofreni olma riskinin diğer vatandaşlara oranla 3-4 kat daha fazla olduğu belirlenmiştir. Ayrıca yeni bir ülkeye alışma konusunda sorunlar yaşayan göçmenlerde anksiyete, stres, depresyon gibi sorunlar önemli oranda görülebilmektedir (Aydın, 2017). Tüm bunların yanı sıra göçmenler iş bulma konusunda zorlanabilmekte, parasız ve çaresiz

durumda kalmaları sonucunda istenmeyen davranışlar sergileyebilmekte ve adli olaylara karışabilmektedirler. Bu durum yerel halkın zaten ön yargı ile yaklaştığı göçmenler ile arasındaki ilişkiyi daha kötü hale getirmekte ve göçmenlerin uyum süreci adına olumsuz sonuçlar ortaya çıkarmaktadır.

Müzik

Müzik, en genel tanımı ile duygu ve düşüncelerin sesler kullanılarak dışa vurulması sanatıdır. Bir başka açıdan bakıldığında ise; Uyumlu ve uyumsuz seslerin ortaya çıkardığı bir bilim olarak da tanımlanabilir. Duyma yetimizle algıladığımız ve sonrasında beyin süzgecimizden geçirerek anlam kazandırdığımız seslerden oluşan müzik, hızla gelişen teknolojinin de etkisiyle hayatımızda önemli bir yer edinmiş sanat dalıdır (Aylaz, 2018). Müziğin, dans ile birlikte tarihteki en eski sanat dallarından biri olduğu düşünülmektedir. Fakat bunu kanıtlayabilmek pek mümkün gözükmemektedir. Yapılan arkeolojik çalışmalar sonucunda o dönemlere ait herhangi bir müzik yazısı bulunamamıştır. İlkçağ döneminde yaşamış uygarlıkların müziği kesinlikle kullandığı düşünülmese de maalesef ki o zamanlardan günümüze kadar gelebilmiş herhangi bir belge bulunmamaktadır. Hakim olan düşünce o dönemlerde yaşamış insanların müziği nota ve benzeri işaretler olmaksızın icra ettikleri yönündedir. Ulaşılabilmiş en eski müzik belgeleri, tarihi M.Ö. 4000 yılına dayanan Çin müziğine ait kayıtlardır. Çin müziğinin etkisi önce kendisine yakın ülkelerde sonrasında ise Hindistan, Mısır, Akdeniz ve sonrasında Avrupa'ya kadar taşınmıştır. İcra edilen müzikler her bir coğrafyada kendine has kültürel niteliklere sahiptir ve günümüzde de kendine has nitelikler taşımaya devam etmektedir (Kaygısız, 2004: Aylaz, 2018).

Eğitim

Eğitim, genel bir tanımlama ile bireyleri önceden belirlenmiş amaçlar doğrultusunda yetiştirme sürecine verilen addır. Eğitime tabii tutulan bireyin kişiliğinde değişim meydana gelmektedir. Bu değişimin sebebi, eğitim aldığı süre boyunca edindiği bilgi, beceri, tutum ve değerlerin tümüdür. Günümüz dünyasında eğitimin en önemli bölümünü okullarda verilen eğitim oluşturmaktadır. Tabii ki eğitim sadece okullarda değildir. Bireylerin okul haricinde bir meslek için hazır hale gelebilmek veya hayat şartlarının getirilerine hazır durumda olabilmek için belirli süreliğine eğitim alabilecekleri pek çok farklı kurum mevcuttur. Bunun yanı sıra aile,

iş yerleri, camiiler, askeriye, kısacası çevredeki her şey eğitimin bir parçası niteliğindedir. Geniş bir bakış açısıyla eğitim toplum içerisindeki “kültürlenme” aşamasının önemli bir parçasıdır. Kültürlenme, bireyin kişiliği, doğup büyüdüğü çevre ve ona bağlı kültürel yapıya bağlı olarak gerçekleşmektedir. Toplumlar kendilerine ait kültürel değerleri bir sonraki kuşaklara aktarmaktadır. Bir bireyin içinde büyüdüğü toplum tarafından kendine ait kültürünün istek ve arzuları çerçevesinde şekillendirilmesine kültürlenme adı verilmektedir. Kişinin çocukluğunda, gençliğinde ve yetişkinliğinde kendi toplumu ile bütünleşmesi, etkin bir rol kazanması ve yetişmesi sürecinde edindiği bilinçli veya bilinçsiz öğrenimler sonucunda gerçekleşmektedir. Kültürlenme aileden veya çevreden edinilen her türlü bilgiyi de kapsamaktadır. Kültürlenmenin bir amaç doğrultusunda gerçekleştirilen kısmına da eğitim denir. Bu sebepten, eğitimi “ kasıtlı kültürlenme süreci” şeklinde tanımlamak doğru olacaktır. Bireyin gelişim sürecinde bilinçli olarak gerçekleştirilen kültürlenmenin yanında, hayat tecrübelerinden öğrendiklerinin de rolü son derece önemlidir. Bireyler kişisel özelliklerini, beceri ve değerlerinin belli bir kısmını bu şekilde elde etmektedirler (Fidan, 2012). Eğitim, formal ve informal eğitim olarak ikiye ayrılmaktadır. Formal eğitim belirli bir müfredatı olan, önceden planlanmış, kurallı ve belirli yöntemlere dayanan ayrıca alanında profesyonel olan kişiler tarafından verilen eğitimidir. İnfomal eğitim ise belli bir plan, programa bağlı olarak gelişmeyen, sonuçlarının önceden ne olacağı bilinmeyen ve kişinin çevresinden ya da kendi deneyimlerinden yola çıkarak edindiği bilgilerin bütünüdür.

Müzik Eğitimi

Müzik eğitiminin ortaya çıkışı M.Ö. 8’inci yüzyıl Çin uygarlığına dayanmaktadır. Müziği geliştirmeyi amaçlayan insanlar o dönemlerde ilk kez müzik eğitimi alanında uygulamaya geçmişlerdir. Hem müzik hem de müzik eğitiminin gelişim süreci çağlar değiştikçe devam etmiştir. Antik Yunan’a bakıldığında zaman Platon, Politeia adını verdiği yapıtında müzik eğitiminin önemine ve gerekliliğine değinmektedir. Orta Çağa gelindiğinde zaman Avrupa’ya baktığımızda müzik eğitiminde kontrolün kiliselerde olduğu ve müzik eğitimine kiliselerde devam edildiği görülmektedir. Müzik eğitiminin okullarda verilmeye başlanması Rönesans dönemine uzanmaktadır. O dönemlerde, okullarda verilmeye başlayan müzik eğitimi zamanla birlikte modern eğitim sistemindeki yerini sağlamlaştırarak ve gelişimini sürdürerek bugünkü haline ulaşmıştır (Tüzlin, 2019). Müzik eğitimi, bir insanın

müziksel becerilerinde, kendi müzik deneyimleriyle beraber, bilinçli olarak istendik değişiklikler meydana getirilmesi sürecine denir. Bu süreç içerisinde, bireyin müziği anlayabilme yeteneğinin değişime uğrayarak çeşitlilik kazanması, belirli kalıplar çerçevesinde tek taraflı müzik icra etmesi, dinlemesi ve üretmesi gibi alışkanlıkları bir kenara bırakarak, müzikteki çeşitliliği, farklı tınıları, yapı taşlarını ve buna benzer birçok yeni müzikal öğeyi keşfetmesi, müzik alanında bir kitabı, bir eseri veya bir müzik olayını eleştirebilecek derecede kişisel müzik becerilerini geliştirmesi ve farklı tarzlarda icra edilen müzik etkinlik ve çalışmalarında etkin rol oynayabilmesi hedeflenmektedir (Uçan, 1997; Aysan, 2016). Müzik eğitimi küçük yaşlarda başladığı zaman, çocuklarda beden ve psikomotor becerilerinin gelişimi açısından önemli rol oynamaktadır. Ayrıca çocukların sosyal ve duygusal açıdan da gelişimlerini olumlu olarak etkilemektedir. Bunların yanı sıra dil gelişimi açısından da katkıda bulunmaktadır. Okul öncesi dönemlerinde çocukları müzik eğitimine başlatmak, çocukların müzik alanındaki yeteneklerinin keşfedilmesine olanak sağlarken, genel olarak eğitimlerine de katkı sağlamaktadır. Çocukların en yüksek öğrenme potansiyeline sahip olduğu dönemler yapılan araştırmalar sonucunda okul öncesi ve temel eğitim çağları olarak belirlemiştir. Küçük yaşlarda alınan müzik eğitiminin çocukların duygusal zekâ ve ritmik sezgi alanlarındaki gelişimlerine yarar sağlamaktadır (Tüzlin, 2019). Müzik eğitimi temelde, genel müzik eğitimi, mesleki (profesyonel) müzik eğitimi ve özengen (amatör) müzik eğitimi olarak üç farklı türde karşımıza çıkmaktadır.

Genel Müzik Eğitimi

Bireylerin, okula başladığı ilk dönemlerden başlayarak üniversite eğitimine kadar olan süreçte müzik alanında aldığı temel bilgiler, edindiği beceri ve tutumların tümüne genel müzik eğitimi adı verilmektedir. Genel müzik eğitimi, amaçları daha önceden planlanmış ve belirli bir program dahilinde bireylere sunulan müzik eğitimidir (Tepeli, 2018). Genel müzik eğitimi, insanların mesleğine, bölümüne, hangi koldan olduğuna, yaşına ve seviyesine bakmaksızın iyi bir yaşam için gereken temel müzik eğitimi ve kültürünü edinmesini amaçlamaktadır (Karan, 2011). Gelişmiş toplumlarda, yaşı ne olursa olsun her bir bireyin genel müzik eğitimine gerek duyduğu düşünülmektedir. Bu tarz çağdaş toplumlarda, müzik alanındaki temel bilgi ve becerilerin toplumun parçası olan herkes tarafından edinilmesi büyük önem arz etmektedir. Genel müzik eğitimi; okul öncesi dönemde anasınıfı

öğretmeni, ilkokulda sınıf öğretmeni, ortaöğretim yıllarında müzik öğretmeni ve üniversitede müzik okutmanı veya bu konuda eğitilmiş öğretim elemanları tarafından verilmektedir. Öğretim kademelerinin tümünde genel müzik eğitiminin temel amacı, öğrencilerin müziğe olan yetenekleri, ilgileri ve istekleri doğrultusunda en faydalı şekilde müzik eğitimini aktarmaktır (Saydam 2003; Tepeli, 2018).

Mesleki Müzik Eğitimi

Mesleki müzik eğitimi, müziğe ilgisi yoğun olan, gelecekteki mesleğini müzik alanı ile bağlantılı olacak şekilde belirlemiş ve müziği profesyonel olarak icra edebilecek becerilere sahip kişilere verilen eğitimidir. Müziği meslek edinmeyi hedefleyen bireylere, gerekli olan bilgi ve becerileri kazandırmak bu eğitimdeki temel amaçtır. Mesleki müzik eğitimi yalnızca örgün eğitim kurumları tarafından gerçekleştirilmektedir. Buna bağlı olarak mesleki müzik eğitimi, müzik eğitimi alanında yeterli donanıma sahip eğitimciler tarafından verilebilmektedir (Tepeli, 2018). Mesleki müzik eğitimi alacak olan bireylerde, seçtiği mesleğin veya dalın gerekliliklerini yerine getirebilecek derecede kapasite ve yetenek seviyesi olup olmadığına bakılmaktadır (Karan, 2011). Bu eğitimden yararlanabilmek isteyen bireyler, edinmek istedikleri eğitim seviyesine göre başvuru yaptıkları kurumlardaki yetkili kişilerce uygulanmakta olan özel yetenek sınavlarından geçmektedirler. Bu sınavların esas amacı katılan öğrencilerin müzik alanındaki yetenek seviyelerinin belirlenmesidir (Tüzlin, 2019). Müzik eğitiminin, müzik öğretmenliğinden, besteciliğe, luthierlikten, bandoculuğa, seslendiricilikten, müzik araştırmacılığına kadar pek çok farklı dalı mevcuttur. Müzik eğitiminin konuları arasında ise; çalgı eğitimi, müziksel işitme, okuma ve yazma becerilerini geliştirecek eğitimler, ses, yaratıcılık ve repertuvar eğitimleri, ritim ve hareket ile ilgili eğitimler ve müziğin farklı alanlarda kullanılabilmesi ile ilgili eğitimler gibi daha birçok farklı konu yer almaktadır (Kardeş, 2013; Tepeli, 2018).

Özengen Müzik Eğitimi

Özengen müzik eğitimi, müzik dallarından herhangi birine amatör olarak ilgi duyan ve bu alanda kendisini geliştirmek isteyen, müziği keyif almak amacıyla kullanan bireylere yönelik eğitim türüne denir. Özengen müzik eğitimi gönüllülük esasına dayalıdır ve kimse için zorunlu bir eğitim türü değildir. Bireyler tamamen kendi ilgilendikleri alanla ilgili seçimlerini yapmakta özgürdürler. Özengen müzik

eğitimi ilkokuldan liseye kadar olan dönemde genellikle, eğitsel faaliyet olarak öğrenciler tarafından seçilerek gerçekleştirilmektedir. Okullardaki koro ve orkestraların yaptığı çalışmalar, kişiye özel veya toplu biçimde gerçekleştirilen müzik kursları, okullar arasında gerçekleşen müzik etkinlikleri veya müzik yarışmaları bu bağlamda örnek olarak verilebilir. Üniversite döneminde ise, öğrenciler boş vakitlerini değerlendirmek için kendi istekleri doğrultusunda gerek toplu gerekse bireysel olarak müzik çalışmaları gerçekleştirmektedirler (Karan, 2011) Bugünlerde insanların müziğe olan ilgisinin artmasına bağlı olarak özengen müzik eğitimi veren kurumların sayısı giderek artmaktadır. Bu tarz kurumların artması ve dolayısıyla çeşitli seçeneklerin ortaya çıkması insanların kolayca müzik eğitimine ulaşmasını sağlamaktadır. Özel kurumlarda verilen çalgı dersleri gerek bireysel gerekse toplu bir biçimde gerçekleştirilmektedir. Bazı kurumlarda alınan çalgı derslerine katkısı olacağı düşünülerek solfej derslerinin de verilebildiği görülmektedir. Özengen müzik eğitimi veren kurumlarda toplu olarak gerçekleştirilen çalgı dersleri, koro ve orkestra çalışmaları gibi pek çok etkinlik gerçekleştirilmektedir. Toplu bir biçimde gerçekleştirilen çalışmalar bireylere başkalarıyla birlikte müzik icra etmenin keyfini yaşatırken aynı zamanda sorumluluk bilinci de yüklemektedir (Tüzlin, 2019).

Çalgı Eğitimi

Çalgı eğitimi, müzik eğitimi içerisinde yer alan öğelerden biridir. Bir müzik aletini başarıyla icra edebilmek için gerekli olan becerilerin programlı bir şekilde kişiye kazandırılması hedeflenen uzun süreli eğitime çalgı eğitimi denir (Çoban, 2010). Müzik eğitimi denildiği zaman insanların aklına gelen ilk şey bir çalgı çalabilmek veya şarkı söyleyebilmektir. Bir enstrümanı ustalık derecesinde çalabilen veya başarılı şekilde şarkı söyleyebilen kişilere toplum tarafından değer verilmesinin muhtemel sebeplerinden biri de bu olabilir (Tepeli, 2018). Çalgı eğitiminin verimli olması ve başarıya ulaşabilmesi için eğitimi alacak olan bireylerin hem fiziksel hem de duygusal açıdan hazır durumda olması gerekmektedir. Bunların yanı sıra zekâ ve müziksel işitme açısından işlevsel bir kulağa ihtiyaç duyulmaktadır. Ayrıca eğitim süreci boyunca kullanılacak olan yöntemler, stratejiler ve gereçlerin uygunluğu, öğrencinin enstrüman çalışmaya ayırdığı süre gibi etkenler başarılı bir sonuç alınmasında önemli etkiye sahiptir (Tüzlin, 2019). Çalgı eğitiminde kişinin duyuşsal, bilişsel ve devinışsel tarafları tek bir bütün olarak ele alınmaktadır. Bu eğitim

sonucunda kişi gerekli teknik bilgi, beceri ve estetik değerlere sahip olmaktadır. Bireyin hayatı kültürel açıdan zenginlik kazanır. retken, yorumlayan, eleştirel düşünebilen ve zgven sahibi bireyler yetiştirilir (Barış, 2007; Konakcı, 2010). Çalgı eğitimi daha önce tanımlamalarını yapmış olduğumuz genel müzik eğitimi, özengen müzik eğitimi ve mesleki müzik eğitimi kapsamında verilmektedir. Genel müzik eğitimi kapsamında çalgı eğitimi alan bireylerin bazıları hayat planlamasını farklı yönlere doğru şekillendirebilirler. Ancak bununla birlikte çalgı eğitimi almaya da devam ederler. Özengen müzik eğitimi kapsamında, eğitim kurumları ya da özel dersler aracılığıyla bireyler çalgı eğitimi alabilirler. Eğer ki birey müzik eğitimine bu alanda profesyonelleşme hedefiyle devam etmeyi planlamaktaysa mesleki müzik eğitimi alabileceği kurumlara başvurarak eğitimini sürdürür. Çalgı eğitimi kapsamında dünya tarafından kabul görmüş ve geçerliliği kanıtlanmış olan bazı ğretim yöntemleri mevcuttur. Bu yöntemler Suzuki yöntemi, Kodaly yöntemi, Orff yöntemi, Dalcroze yöntemi ve Carabo-Cone yöntemidir. Müzik ve çalgı eğitimine başlanırken tüm dünya tarafından kullanılmakta olan bu yöntemler öğrencilerin psikomotor becerilerini geliştirirken bilişsel ve duyuşsal açıdan büyük katkı sağlayarak bireyleri bir sonraki aşama için hazır hale getirmektedir (Kaynar, 2020).

Klasik Gitar Eğitimi

Klasik gitar, bugün dünyanın pek çok yerinde son derece yaygın olarak kullanılan, telli algılar ailesine mensup bir müzik aletidir. Hem solo hem de eşlikçi olarak kullanılabilmesi, çok sesliliği, taşınma kolaylığı ve temin etme açısından rahatça ulaşılabilir olması gibi sebeplerden ötürü eğitimciler ve öğrenciler tarafından sıkça tercih edilen bir çalgıdır (Kolaoğlu, 2019). Günümüzde gitara başlangıç yaşının ne olması gerektiği konusunda tartışmalar devam etmektedir. Bu durum esasen çalgının yapısı ve henüz okul öncesi çağda olan bireylerin gelişim özellikleriyle doğrudan bağlantılıdır. Eğitimciler ve araştırmacılar, çocuklardaki gelişim sürecini göz önünde bulundurarak, 7 ile 9 yaş arasındaki dönemin gitara başlangıç için uygun olduğunu ancak çocuktaki gelişim durumuna bakılarak 6 yaş dolaylarında da gitar eğitimi almaya başlanabileceğini savunmaktadır. Gitar eğitimi almaya 6-7 yaş arasında başlayan çocukların fiziksel açıdan zorluk yaşayacağı ve gitar çalma becerileri bakımından gelişim sürecinin yavaş ilerleyeceği düşünmektedir. Tabii ki bu durum gitara başlama noktasında herhangi bir sorun teşkil etmemektedir. Çocukların bu dönemlerde çalgı konusunda yavaş ilerlemesi son derece normal bir

durumdur ve asıl hedef gitar ile ilgili bilgi ve becerileri benimsemesini sağlamak olmalıdır. Küçük yaşlarda başlanan eğitiminin istikrarlı biçimde sürdürülmesi halinde, çocuklardaki gelişim özelliklerinin farklılık göstermesiyle beraber çok daha sistemli ilerlenecek yeni bir eğitim planına geçilebilir (Kalaycıoğlu, 2016). Klasik gitar da tıpkı diğer müzik aletlerinde olduğu gibi düzenli ve disiplinli çalışılması gereken bir çalgıdır. Çalgıya günlük olarak ayrılması gereken çalışma süresi kişiden kişiye değişiklik gösterebilen bir durumdur. Eğitimcilerin çalışma süresine dair bir yönlendirme yaparken dikkat etmesi gereken nokta ise öğrencisinin durumudur. Klasik gitar eğitimine devam eden bireyin; sağ ve sol el tekniğinde iyi noktaya gelebilmesi, müziğini icra ederken kaliteli bir ton elde edebilmesi, parçaları deşifre edebilme konusunda kendini geliştirmesi, ilk başladığı döneme kıyasla çok daha zor seviyedeki parçaları çalabilmesi, çaldığı müzik aleti ve parçalar hakkında bilgiler edinmesi gibi detaylar gitar eğitiminin niteliği ve niceliği bakımından seviyesini ortaya çıkarmaktadır (Özdek, 2006).

Standart bir klasik gitarın 6 adet teli bulunmaktadır. Ortasında ses deliği bulunmak suretiyle gövdesi 8 şeklinde tasarlanmıştır. Sap bölümünün ön yüzünde klavye bulunur ve notaların belirlenebilmesi için perdeler ile ayrılmaktadır. Gitarın sesi tellere vurulduktan sonra gövde içerisinde bulunan havanın titreşmesi ve ses deliğinden dışarı çıkmasıyla oluşmaktadır. Gitarın akort sistemi ince telden kalın tele olacak şekilde şöyle sıralanmaktadır; E(mi) B(si) G(sol) D(re) A(la) E(mi). Klasik gitarda sağ ve sol el için belirli şifreler kullanılmaktadır. İcracıyı sağlak olarak düşünürsek, sağ elindeki parmaklar P İ M A şeklinde şifrelenirken sol el parmakları da 1 den 4 e olacak şekilde şifrelenmektedir. Bu şifreleme sistemlerinde sağ elde başparmak, işaret parmağı, orta parmak ve yüzük parmağı sırasıyla P,İ,M,A harfleriyle şifrelenirken, sol elde ise işaret parmağı, orta parmak, yüzük parmağı ve serçe parmak sırasıyla 1-2-3-4 sayıları ile ifade edilmektedir. Bütün müzik aletleri gibi klasik gitar da kendine has tutuş ve duruş tekniği olan bir çalgıdır. Klasik gitar sağında ve solunda kolçağı bulunmayan bir sandalyede oturularak icra edilmesi gereken bir müzik aletidir. Sandalyenin icracı için alçak veya yüksek olmamasına dikkat edilmelidir. İcracının sırtını yaslamadan, sandalyenin ortasında konumlanması gerekmektedir. Gitar üzerine eğilmemeye, omuzların düşük olmamasına ve sırtı dik tutmaya özen göstermek önemlidir. Ayaklık kullanılarak sol bacak biraz yükseltilmelidir. Eğer gitarın çalış esnasında kaymasını önlemek gerekiyorsa, bu iş

için uygun kaymayan örtüler sol bacak üzerine yerleştirilebilir. İcracı sağ bacağını sağ tarafa doğru açar ve gitarı sol bacağa yaslamak suretiyle iki bacağının ortasına yerleştirir. Gitarın duruş açısı ortalama 45 derece olmalıdır. Sol elde bulunan başparmak, gitarın sap kısmının ortasına yerleştirilir. Sağ eldeki bilek kısmı gövdeye dokunmayacak şekilde konumlandırılır. Sağ el başparmağı paralel diğer parmaklar da “C” şeklini alacak şekilde teller üzerinde yerini almalıdır. Gitara başlarken kullanılabilecek pek çok klasik gitar metodu mevcuttur. Bu metotlar arasından yalnızca biri kullanılarak eğitim sürdürülebileceği gibi, eğitimciye bağlı olarak birçok metottan da aynı anda yararlanılabilir. Başlangıç seviyesinde sadece bir metot üzerinden çalışılmış olsa bile öğrenci ileri seviyelere geçtiği zaman eğitmeninin kontrolü altında seviyesine uygun farklı bestecilerin etütlerinden ve eserlerinden faydalanmalıdır. Bu şartların yerine getirilmesi halinde, öğrenciler çok daha kaliteli bir eğitim almış olacak ve gitar da hayatlarında önemli bir yer edinmiş hale gelecektir (Özdek, 2006).

Göçmen Çocuklara Yönelik Müzik Eğitimi

Yapılan araştırmalar göçmen ve mülteci çocuklarda psikolojik problemler yaşama riskinin oldukça yüksek olduğunu göstermektedir. Göç öncesinde ve sonrasında yaşadıkları zorluklar genç göçmenlerde somatik sıkıntılar, sosyal ilişkiler kurmakta zorlanma, çekingenlik, uyku problemleri ve agresiflik gibi pek çok olumsuz etkiler yaratmaktadır. Ayrıca tüm bunların yanı sıra ağır seviyede depresyon, travma sonrası stres bozuklukları ve anksiyete gibi sorunlara da genç göçmenlerde sıkça rastlanmaktadır (Uğurlu ve diğerleri, 2016). Bu noktada müzik genç göçmenlerin kendilerini ifade etmelerine yardımcı olmaktadır. Basit bir şarkı bile heyecanlarını, mutluluklarını, üzüntülerini kısacası ne hissediyorlarsa onu dışarı yansıtmaları için çok iyi bir araç olabilmektedir. Çünkü müzik her şeyden önce genç bireylerin hislerini, tutum ve davranışlarını etkileyebilen uluslararası bir iletişim aracı görevi görmektedir. Müzik derslerinde genç göçmenlerin sergiledikleri performans, ortaya koydukları yaratıcılık öğretmen tarafından dinlenip, desteklendiği zaman gençler de kendilerinin onaylandığını ve anlaşıldığını hissedeceklerdir (Aghopian 2018). Onaylandığını bilmek gençlere özgüven kazandırırken, yaşadıkları hem psikolojik sorunları da aşmalarına yardımcı olmaktadır. Ayrıca yerel halktan olan bireyler ile aynı etkinliklerde yer almak yaşadıkları uyum sorununu atlatmaları,

arkadaş edinmeleri ve içinde bulundukları yeni çevreye adapte olmalarını sağlayacak önemli unsurlardandır.

İlgili Araştırmalar

Jabrhamdan (2015) ‘‘ Teaching Music to Immigrant and Refugee Students in American Music Classrooms ‘’ adlı çalışmasında New York’un batısında yaşayan mülteci ve göçmen öğrencilerin aldıkları müzik derslerini ve öğretmenlerin derslerde nasıl bir yol izlediğini incelemiştir. Küçük yaşta ülkelerinden ayrılıp yabancı bir ülkeye sığınmak zorunda kalan çocuklarda çeşitli davranış bozuklukları, konuşulan dili anlamamanın getirdiği sıkıntı ve içine kapanık bir ruh hali gözlemlenir. Bu çocukların müzik eğitimi yardımıyla topluma kazandırılması hedeflenmektedir. Bu araştırmada müzik derslerinde çocukların adaptasyonunu sağlamak için ne tür yöntemler kullanıldığı incelenmiştir. Hem kentsel hem de kent dışında kalan üç ayrı bölgeden üç farklı okuldaki dersler incelenmiştir. Araştırmacı öncelikle her okulda ayrı ayrı derslerde bulunarak öğretmenlerin göçmen ve mülteci çocukların adaptasyonunu sağlamak için nasıl yöntemler kullandığını gözlemleyip daha sonra öğretmenlerle görüşme yönteminde röportajlar gerçekleştirmiştir. Çalışma sonucunda elde edilen verilerde üç öğretmenin de derslerindeki ortak noktalar şunlardır; Müziğe evrensel bir bakış açısıyla yaklaşımları, beden dili ve jestlerin kullanımı, kültürel açıdan geniş bir repertuvar seçimi ve tüm kültürlerle saygılı bir sınıf ortamı yaratmak. Kısaca özetlemek gerekirse öğretmenler sınıflarında pek çok farklı ülkeden öğrenci bulunmasından dolayı birbirinden farklı kültürlerin müziklerine derslerinde yer vererek çocukların birbirlerinin kültürlerini tanımasını ve birbirlerini anlamasını sağlayarak aralarında bir bağ oluşturmaya çalışmaktadır. Derslerde İngilizceyi iyi anlamayan ve konuşamayan çocuklar bulunması sebebiyle, konuşmaktan çok müziği beden diliyle ve müzikal öğeleri kullanarak işlemektedir. Bu sayede çocukların tümünün derslere aktif katılımını sağlanmaktadır. Derslerin bu şekilde öğretilmesi hem göçmen çocukların adaptasyonunun sağlanması hem de farklı kültürlerle saygılı bireyler yetiştirilmesi adına önem taşımaktadır.

Kardeş (2018) ‘‘ Mülteci Çocukların Psikososyal Gelişimine Yönelik Program Uyarlaması’’ adlı doktora tez çalışmasında Ankara ili Altındağ ilçesinde bulunan ve Geçici Eğitim Merkezlerinde eğitim gören 6-7 yaş grubundaki Suriyeli çocukların sosyal ve duygusal yönden gelişimine yönelik hazırlanan The World

United (Birleşen Dünyalar) programını uygulamış ve programın çocuklar üzerindeki sosyal, duygusal yönden etkilerini çeşitli değerlendirme araçlarıyla incelemiştir. Program 68 çocuk ile yürütülmüş 15 Türk öğretmen ve 5 Suriyeli aile ile görüşme gerçekleştirilmiştir. Çocuklar iki deney grubuna ayrılmış; ilk deney grubunda sadece Suriyeli çocuklar yer alırken ikinci deney grubunda Suriyeli çocuklar Türk çocuklar ile karma olarak yer almıştır. Program toplamda 11 haftada 11 ders olacak şekilde gerçekleştirilmiştir. İlk haftalarda çocuklara ve ailelere program içeriği, yeni bir ülkeye adaptasyon ve çocuk hakları gibi konularda bilgi vermek amacıyla seminerler ve ev ziyaretleri düzenlenmiştir. Daha sonraki haftalarda ise çocukların sosyal ve duygusal yönden gelişimini sağlamak adına müzik etkinliği, pandomim gösterisi, animasyon filmi izleme, oyuncak müzesi ziyaretleri gibi etkinlikler düzenlenmiştir. Programın değerlendirilebilmesi için ön test son test kontrol grubu yarı deneysel desen ile birlikte görüşme soruları, gözlem formu ve öğretmen günlükleri kullanılmıştır. Program uygulanmadan yapılan görüşmelerde öğretmenlerin ifadelerine göre mülteci öğrencilerin savaş ortamında büyümenin ve küçük yaşta göç etmek durumunda kalmanın da etkisiyle şiddet içerikli davranışlar sergiledikleri, Türk öğrenciler ile iletişim kurmadıkları ve kendi aralarında oynadıkları oyunların bile şiddete dayalı olduğu görülmektedir. Yapılan 11 haftalık program uygulaması sonucunda ise elde edilen veriler ışığında ve öğretmen görüşleri dâhilinde Birleşen Dünyalar programının her iki deney grubundaki çocuklar üzerinde davranış ve sosyal iletişimleri açısından olumlu etkileri olduğu ancak karma grupta yer alan çocuklar üzerinde daha büyük etki sağladığı gözlemlenmiştir.

Aghopian (2018) ‘‘Using Music in the Classroom to Help Syrian Refugees Deal with Post-War Trauma’’ adlı çalışmasında savaş sebebiyle ülkelerinden ayrılmak zorunda kalmış mülteci çocukların yaşadıkları savaş sonrası travma ve problemleri aşabilmeleri konusunda müziğin rolünü incelemiştir. Suriye savaşının başlamasından sonra milyonlarca Suriyeli aile vatanlarını terk edip yabancı ülkelere göç etmek zorunda kaldılar. Küçük yaşta bu kötü deneyimleri yaşamak zorunda kalan mülteci çocuklar depresyon, stres bozuklukları ve saldırganlık gibi mental problemler yaşamaktadır. Okul merkezli bir mental sağlık programı olan The Home of Expressive Arts in Learning (HEAL) sanat yoluyla mülteci çocukların sosyal, davranış ve duygusal problemlerini çözmede yardımcı olmayı amaçlamıştır. Türkiye’de uygulanan sanat terapisi sonucunda çocukların duygusal açıdan ve

davranış yönünden olumlu biçimde gelişim gösterdikleri gözlemlenmiştir. Sanat terapisi derslerine katılan çocukların aileleri de çocuklarının artık daha fazla konuştuğunu ve kendilerine güvenlerinin arttığını ifade etmişlerdir. Sanat ve müzik etkinlikleri travma ve travmaya bağlı stres yaşayan çocuklar için ideal etkinliklerdir. Çünkü eğlenmelerini ve eğlenirken hislerini, düşüncelerini ifade etmelerini, kendi öz farkındalıklarını ve öz saygılarını geliştirmelerine katkı sağlar. Müzik terapisi derslerinde şarkı söylemek, enstrüman çalmak, şarkı yazmak, müzik bestelemek gibi etkinliklerin yapılması çocukların hislerini, tavırlarını ve davranışlarını olumlu yönden etkileyen önemli faktörlerdir. Öğretmenlerin bu tarz etkinliklerde çocukları teşvik etmesi ve desteklemesi onlara özgüven kazandırmakta ve zihinsel açıdan da rahatlamalarını sağlamaktadır.

Altıntaş ve Tanyıldız Balçık (2018) ‘‘ Göçmen Öğrencilerin Sanatla Entegrasyonunun Sağlanması ‘‘ başlıklı araştırma makalelerinde eğitim süreci boyunca göçmen çocukların yeteneklerinin keşfedilerek okul ortamına uyum sağlamalarının önemini vurgulamaktadır. İçişleri Bakanlığı Göç İdaresi Genel Müdürlüğü 2016 Göç Raporuna göre Türkiye’de kayıt altında alınmış 2.834.441 Suriye vatandaşı bulunmaktadır. Bunların % 47.64’ü 18 yaş altında ve okul çağında olmasına rağmen okula gidenlerin oranı %30’dur ve bu sayının zaman içerisinde çeşitli nedenlerden azaldığı görülmektedir. Bunun en büyük nedeni uyum, entegrasyon ve sosyal içirme zayıflığının beraberinde getirdiği sosyal, kültürel, ekonomik ve eğitim zorluklarıdır. Samsun 23 Nisan Ortaokulundaki 63 göçmen öğrenci ile yapılan görüşmeler sonucunda öğrencilerin %82.53’ünün dışlanma, yalnızlık gibi problemlerinin olduğu; göçmen öğrencilerin %87’sinin öğretmen ve öğrenci tarafından ayrımcılığa maruz kaldığı, göçmen olmayanların % 90’ının göçmenlerle birlikte oynamadığı, göçmen öğrencilerin %85’inin kendi aralarında gruplaştığı saptanmıştır. Göçmenlerin, göçmen olmayan öğrenciler ile yaşadıkları bu tür problemler eğitim hayatlarının geleceğini etkileyebilecek önemli unsurlardır. Bu bağlamda kültürel ve sanatsal bir yapının sisteme dahil edilmesi göçmenlerin adaptasyonu için önemli rol oynayacaktır. Resim, müzik, tiyatro, halk dansları vb. gibi göçmen ve göçmen olmayan öğrencilerin birlikte katılabileceği etkinlikler göçmen öğrencilere kendilerini ifade etme imkânı sağlayacaktır. Bu da dışlanmışlık durumlarını azaltarak okul ortamına dahil olmalarını kolaylaştıracaktır. Yine aynı okuldaki 63 öğrenciye yapılan Cümle Tamamlama Testi (ScI 90), Semptom

Belirleme Testi, Öz değerlendirme Anketi, Akademik Öz biliş ölçeği ve Aidiyet testi sonucunda öğrencilerin %35'inin klinik depresyon belirtisi, %45'inin post-dramatik stres bozukluğu gösterdikleri, %72'sinin ailesinden birini kaybettiği, %30'unun silahlı ya da fiziksel şiddet mağduru olduğu belirlenmiştir. Bu noktada öğrencilerin okula ve çevreye adapte olması ve eğitim öğretim süreçlerince yeteneklerini ortaya çıkarabilmeleri açısından sanatsal etkinlikler büyük önem taşımaktadır. Bu amaçla okula adapte olması istenen öğrenciler için sanatçılarla iş birliği halinde sanat uygulamaları ve toplum temelli yaklaşımlar kullanılabilir. Bu makalede önerilen sanat temelli çalışmalar farklı kurumlarda uygulamaya koyularak hayata geçirilmiştir.

BÖLÜM III

Yöntem

Araştırmanın Modeli

Nitel boyutta durum çalışması modelinin iç içe geçmiş tek durum deseni kullanılmıştır.

Durum çalışması, sınırlı bir sistemin nasıl işlediği ve çalıştığı hakkında sistematik bilgi toplamak için çoklu veri toplama kullanılarak o sistemin derinlemesine incelenmesini içeren metodolojik bir yaklaşımdır (Chmiliar, 2010; Subaşı ve Okumuş, 2017). İç içe geçmiş tek durum deseni, tek bir durum içinde çoğu kez birden fazla alt tabaka veya birim olabilir. Bu durumda birden fazla analiz birimi söz konusu olacaktır. Buradaki ayırım, bir durum çalışmasının ilgili durumu, bütüncül ve tek bir ünite olarak ele almasına veya bir durum içinde olabilecek birden fazla alt birime yönelmesine ilişkindir. Birinci durumda bütüncül tek durum deseni kullanılırken, ikinci durumda iç içe geçmiş çoklu durum deseni kullanılır (Şimşek, Yıldırım, 2008; Aytaçlı 2012). Durum çalışmasının iç içe geçmiş tek durum deseni uygulanırken, göç etmiş gençlerin hayatları araştırma birimini oluşturmaktadır. Bu durumun derinlemesine araştırılması amaçlanmaktadır.

Çalışma Grubu

Araştırmada hazırlanan eğitim paketine yönelik KKTC’de yaşayan müzik öğretmenliği lisans programı mezunu aynı zamanda lisansüstü eğitimlerini tamamlamış - devam eden 5 gitar eğitmeninin görüşleri alınmıştır.

Veri Toplama Araçları

Araştırmada KKTC’ye göç yoluyla gelen ailelerin 10-18 yaş üyelerine yönelik gitar eğitimi paketine yönelik gitar eğitimcilerinin cevapladığı 3 alt boyuttan ve bu boyutlara yönelik 25 sorudan oluşan görüşme formu kullanılmıştır.

Verilerin Analizi

Verilerin analizinde içerik analizi yöntemi kullanılmıştır. Eğitim paketinin hazırlanışında ise ikincil kaynaklar kullanılarak betimsel analiz yapılmıştır.

Betimsel analiz, genel anlamda nitel veriler üzerinde detaylı bir ayrıştırmaya ihtiyaç duyulmayan verilerin işlenmesinde kullanılır. Araştırma katılımcılarının demografik özellikleri ile farklı niteliklerinin tasvir edilmesi, bir şehrin genel özelliklerinin anlatılması, bir bireyinin hayat hikâyesinin özetlenmesi gibi durumlar, betimsel analizdir (Baltacı, 2019).

BÖLÜM IV

Bulgular ve Yorum

Bu bölümde çalışmanın alt amaçlarına yönelik bulgular ve yorumlara yer verilmiştir.

Birinci Alt Probleme Yönelik Bulgular

Birinci alt amaçta KKTC'ye göç yoluyla gelen ailelerin 10-18 yaş üyelerine yönelik gitar eğitimi paketinin içeriği, alt boyutları ve amacına yönelik cevap aranan sorularda çalışmanın alt boyutlarının çalma, dinleme ve yaratma olduğu tespit edilmiştir.

İçerik

KKTC'ye göç yoluyla gelen ailelerin 10-18 yaş üyelerine yönelik gitar eğitimi paketinin içeriği Kıbrıs kültürüne ait parçaların (Portakal Atışalım, Al Yemeni Mor Yemeni, Feslikan, Dillirga) tab sisteminde yazılmış notaları, sözlerinde geçen Kıbrıs kültürüne ait öğeler ile ilgili bilgiler ve parçaların çeşitli versiyonlarına yer verilen dinleme etkinlikleri, ilk iki, ilk üç ve tüm tellerde uygulanan gitara başlangıç seviyesine uygun boş tel ve nota egzersizleri, doğaçlama çalışmaları ve birinci pozisyon gitar akorlarından oluşmaktadır.

Çalma Alt Boyutu

Disiplinli ve düzenli bir şekilde müzik ve çalgı eğitimi almanın bireylerin bilişsel, duygusal ve sosyal açıdan gelişimlerine önemli katkılarda bulunduğu konu hakkında gerçekleştirilmiş bilimsel çalışmalar neticesinde ortaya konmuştur (Cengiz, 2020). Çalgı çalmak, performans yöntemiyle doğrudan alakalıdır ve eğitim programında önemli bir yere sahiptir.

Performans yöntemini içeren çalışmalarda öğrenciler kendilerine sunulan önceden bestelenmiş müzik eserlerini öğrenerek enstrümanları ile çalarlar veya mevcut olan bir parça üzerinde yaratıcılıklarını kullanarak yeni denemeler gerçekleştirirler. Öğrenciler kendilerine önceden verilmiş görev veya rolü hayata geçirdikleri müzik etkinlikleri de performans yönteminin içeriğinde yer almaktadır.

Performans yöntemi şu türlerde ayrılabilir; çalgı performansı, vokal performansı, müziksel bir yapıtı sahneleme, seslendirme ve müzik alanı ile ilgili çeşitli oyunlar oynama veya yönetme. Performans yönteminin hedefleri de şu şekilde sıralanabilir; fiziksel açıdan becerilerin geliştirilmesi, doğru ve istendik davranışlar sergilemeye yönlendirme, odaklanma ve hayata uyum sağlama becerilerinin geliştirilmesi, hafıza ile ilgili yeteneklerinde gelişim sağlama, kendi içinde var olan yeteneklerini keşfetmeleri ve ortaya çıkarmalarında yol gösterme, kimlik arayışlarında yardımcı olma, empati yeteneklerinin geliştirilmesi, duygularını özgürce diğer insanlar ile paylaşmaya teşvik etme, çekingenliklerinden kurtulmalarını sağlama, sosyal açıdan becerilerinin geliştirilmesi, ekip çalışması yeteneklerini artırma, toplum bilinçlerinin gelişimine katkı sağlama (Bruscia, 2016; Olgaçer 2019).

KKTC'ye göç yoluyla gelen ailelerin 10-18 yaş üyelerine yönelik gitar eğitimi paketinin çalma alt boyutunda Kıbrıs kültürüne ait önemli eserlere, gitara başlangıç seviyesine uygun gitar egzersizlerine ve ritim ve eşlik çalışmalarında kullanılacak birinci pozisyonadaki kolay gitar akorlarına yer verilmiştir. Çalma etkinlikleri sırasında notaların yerlerini göstermek ve öğrencilerin daha hızlı öğrenmesine yardımcı olmak için tablature sistemi kullanılmıştır. Çalma alt boyutunun amaçları öğrencilerin gitar çalgısında gelişim gösterirken, özgüven kazanmalarını sağlamak, grup çalışması alışkanlığı kazandırırken sosyalleşmelerine yardımcı olmak ve kültürel uyum süreçlerini kolaylaştırmaktır.

Dinleme Alt Boyutu

Müzik dinlemenin insan üzerinde hem sosyal hem de kültürel yönden katkıları olmasının yanı sıra psikolojik ve bilişsel açıdan da gelişimine olumlu yönden etki ettiği bilinmektedir (Şahin ve diğerleri, 2013). Dinlemenin başlangıcı duyum ve işitme kabiliyetidir. Fakat dinleme ve duyum arasında önemli bir fark yaratan durum anlamadır. Anlamanın meydana gelebilmesi için düşünsel ve zihinsel aksiyonların dinlenmekte olan şey her ne ise dinleyen kişi tarafından algılanması, analiz edilmesi, yorumlanması ve tüm bunların gerçekleşebilmesi için her şeyden önce odaklanma, ilgi, dikkatli dinleme ve çabaya ihtiyaç duyulmaktadır. Ancak tüm bunlar bir araya gelir ve dinleme aktif şekilde gerçekleştirilirse dinlenen müzik dinleyiciye ulaşmayı başarabilecektir (Şenoğlu Özdemir ve Can, 2019).

Müzik dinlemenin fizyolojik bir önemi de vardır. Müziği oluşturan ses ve titreşimler, etkileşim gösterdiğinde kişinin bedenindeki tüm bölgelere etki eder. Müzik dinlemek hayatta edinilmiş tecrübelerin sebep olduğu duygu durumlarına, anılara ve hayallere basit bir şekilde erişme bakımından yardımcı olmaktadır. Dinleme konusundaki tecrübelerinde danışan durumunda bulunan öğrenci, dinletilen müziği dinleyerek bu deneyime farklı şekillerde tepkiler verir. Kullanılacak olan müzik bir albümden bir konserden veya herhangi bir performanstan alınmış olabilir; Öğretmen ya da öğrencinin meydana getirdiği bir müzikal yapıt ya da pek çok farklı tarzda müzik arasından seçilmiş herhangi bir eser kullanılabilir. Dinleme çalışmaları, müziğin sanatsal, fizyolojik, duygusal, estetik ya da terapi taraflarıyla ilişkilendirilebilir ve ama amaca yönelik planlama yapılabilir. Dinleme yönteminde hedefler refleksleri çalıştırmada yardımcı olmak, belirlenmiş fiziksel davranışların harekete geçirmesini sağlamak, bireyin gerekli durumlarda duygularına hakim olabilmesini sağlamak, duygusal açıdan kabiliyetlerini geliştirmek, duygu durumlarını ve buna bağlı davranışlarını keşfedebilmesinde yol göstermek, empati yeteneği kazandırmak; hafızayı, anıları, dalgın veya kaygılı olma durumunu aza indirmek; hayalleri, beklentileri ve zevk alınan yaşantıları canlandırmak; dinleyicinin, farklı insan gruplarıyla etkileşimini sağlamak ve ruhsal açıdan davranışlarının harekete geçmesini sağlamak olarak gösterilebilir (Bruscia, 2016; Olgacı, 2019).

KKTC'ye göç yoluyla gelen ailelerin 10-18 yaş üyelerine yönelik gitar eğitimi paketinin dinleme alt boyutunda tamamen Kıbrıs kültürüne ait parçalara ve bu parçaların farklı biçimde yorumlanmış versiyonlarına yer verilmiştir. Dinleme alt boyutunun amaçları çalışılacak olan parçaları öğrencilere tanıtmak yanı sıra Kıbrıs ve Kıbrıs kültürüne ait pek çok bilgiyi şarkı dinleme yoluyla öğrencilerin edinmesini sağlayarak kültürel uyumlarına katkıda bulunmaktır.

Yaratma Alt Boyutu

Yaratıcılık her bireyin doğuştan sahip olduğu bir yetenek ve özellik olmasının yanı sıra eğitim yoluyla geliştirilebilmesi ve değerlendirilebilmesi mümkün olan bir olgudur. Müzik eğitimindeki yaratıcılık ele alındığında, yaratıcı bir fikir veya ürün ortaya koyabilen birey, müzik eğitimi sürecinde eğitim alan kişiler ve bireylere sunulan eğitim bakımından değerlendirilebilir. Müzik eğitimi sürecinde ortaya çıkan

yaratıcı fikirler ve ürünler direkt olarak eğitimin durumuna etki etmektedir. Bilişsel açıdan bireylere önemli etkileri olması sebebiyle müzik eğitimi, bireylerin yaratıcılık özelliklerinin gelişmesi açısından etkili bir eğitim dalıdır. Buna bağlı olarak, müzik eğitiminin planlanma ve uygulanma aşamaları hedeflere yönelik olmalıdır. Eğer müzik eğitimi doğru biçimde gerçekleştirilirse bireylerdeki yaratıcılık özelliklerinde gelişim sağlanabilmektedir (Uslu, 2013).

Müzikte yaratıcılık denince akla gelen ilk yöntem doğaçlamadır. Doğaçlama, insanın zihninde dolaşan pek çok farklı düşünce neticesinde ortaya çıkan duyguları ifade edebilmesini sağlayan etkili bir yöntemdir. Doğaçlama, o an hızlıca gerçekleşirken nesneler arasında bir bağlantı ortaya çıkmasını sağlar. Bir bakıma doğaçlama, ani şekilde ardı ardına gerçekleşen olaylar ve özel durumların yarattığı etki sonucunda açıklanması mümkün olmayan bir duygu durumunu herhangi bir ön hazırlık olmaksızın sanat yoluyla dışarıya vurmak olarak tanımlanabilir (Agdam, 2018).

Doğaçlama yöntemiyle müzik yapmaktaki amaçlar; Duygular aracılığıyla iletişimi sağlama ve sözlü bir iletişim için ön hazırlık yapma, bireyin içinden geçenleri rahatça ortaya çıkarabilmesi ve kendini keşfedebilmesinde yardımcı olma, insanlar ile etkileşim halindeyken kendi özelliklerinin ne olduğunu fark edebilmesi, sözcüklerle ifade edebilmenin zor olduğu duyguları anlayabilme; İnsanlara saygılı bir tutum ile yaklaşabilme ve arkadaş edinme becerilerini geliştirme, grup çalışması yapabilme becerilerini artırma, problem çözme yeteneklerinin geliştirilmesi; yaratıcılık yönünden gelişim gösterme, hür bir şekilde fikirlerinin arkasında durabilme ve beklenmedik olumsuzlukların ortaya çıkabileceği durumlarda olayları pozitif yönde tersine çevirebilmek olarak sıralanabilir. Doğaçlama yöntemiyle gerçekleştirilen bir müzik çalışmasında öğrenci, bir çalgıyı çalarak veya şarkı söyleyerek anlık olarak içinden geçen duygular ile bağlantılı olan bir ritim, bir ezgi, belki bir şarkı veya enstrümantal bir performans ortaya çıkarır. Doğaçlama bir çalışma yapan öğrenci bunu yalnız başına gerçekleştirebileceği gibi herhangi bir öğrenci arkadaşı, öğretmeni veya aile bireyleriyle de toplu bir biçimde gerçekleştirebilir. Öğrenci becerilerini en iyi seviyede ortaya koyabileceği ve yaratmak istediği müziği en doğru şekilde sunabildiği enstrümanını (sesini, bedenini veya bir müzik aletini) kullanabilir. Müzik öğretmeni, öğrencinin ihtiyaç duyabileceği şekilde onu yönlendirerek, doğaçlama yapmasında yardımcı olabilecek

bir fikri, nesneyi veya bir çalgıyı kullanarak ya da şarkı söyleyerek öğrencisine eşlik eder (Bruscia, 2016; Olgaçer 2019).

KKTC'ye göç yoluyla gelen ailelerin 10-18 yaş üyelerine yönelik gitar eğitimi paketinin yaratma alt boyutunda öğrencilerin birinci pozisyonda öğrendikleri notaları kullanarak kendi yaratıcılıklarını kullanarak doğaçlama tekniğiyle müzik yaratmalarına imkân sağlayan ve dinleme yoluyla öğretmenin çaldığı parçanın durak noktalarında hangi notaların gelmesi gerektiğine karar verdikleri etkinliklere yer verilmiştir. Yaratma alt boyutunun amaçları öğrencilerin doğaçlama yeteneklerini geliştirmek, çekingen ruh halinden uzaklaşıp özgüven kazanmalarını sağlamak ve duygularını müzik yoluyla ifade etmeleri bakımından yardımcı olmaktır.

Amaç

KKTC'ye göç yoluyla gelen ailelerin 10-18 yaş üyelerine yönelik gitar eğitimi paketinin amacı göçmen gençleri sanatın bir dalı olan müziğe ve gitar eğitimine yönlendirerek göç sonrası yaşadıkları psikolojik sıkıntıları atlatmalarında yardımcı olmak, kötü alışkanlıklardan ve olumsuz davranışlardan uzak tutmak, özgüven sahibi olmalarını sağlamak, grup çalışması yapma özelliklerini geliştirmek, sosyal ilişkiler kurmalarında yardımcı olmak, kültürel uyum süreçlerini hızlandırmak ve tüm bunların yanında bir müzik aleti çalmayı öğrenmelerini sağlamaktır.

İkinci Alt Probleme Yönelik Bulgular

Görüşme sorularını yanıtlayan gitar eğitimcilerinin verdikleri cevaplar incelendiğinde birinci kategori “Çalma” olarak belirlenmiştir. Çalma kategorisinde 4 tane tema belirlenmiştir. Bunlar; i) Genel Özellikler; ii) Öğretme Yöntem ve Stratejileri; iii) Temel Alınan Yaklaşım; iv) Eksik Yönler olarak tanımlanmıştır.

Kategori 1 Çalma

Tema 1 Genel Özellikler
Alt Temalar   - Doğru ve faydalı   - Konuyu anlamada yardımcı   - Öğretici   - Çok yönlülük

Çalma kategorisinin 1. Teması olan “Genel Özellikler” incelendiğinde 4 tane alt tema olduğu görülmektedir. Eğitim paketinin genel özelliklerine yönelik gitar eğitimcilerin verdikleri cevaplardan oluşturulan alt temaların; doğru ve faydalı olmak, konuyu anlamada yardımcı olmak, öğretici olmak ve çok yönlü olmak gibi özelliklerden oluştuğu tespit edilmiştir.

Tema 2 Öğretme
Alt Temalar   - Parçalara ayırma   - Göstererek Öğretme   - Dinleyerek Çalma   - Birlikte Çalma   - Çalarken Takip Etme   - Müzik Hissiyatını Geliştirme (Doğaçlama Çalma)   - Tablarda Ritim Gösterme   - Akor Takibi ile Melodi Çalma

Çalma kategorisinin 2. Teması olan “Öğretme” incelendiğinde 8 tane alt tema olduğu görülmektedir. Eğitim paketinin genel özelliklerine yönelik gitar eğitimcilerin verdikleri cevaplardan oluşturulan alt temaların; parçalara ayırmak, göstererek öğretmek, dinleyerek çaldırmak, birlikte çaldırmak, çalarken takip ettirmek, müzik hissiyatını geliştirmek (doğaçlama çaldırmak), tablarda ritmi göstermek ve akor takibi ile melodi çaldırmak gibi özelliklerden oluştuğu tespit edilmiştir.

Tema 3 Temel Alınan Yaklaşım
Alt Temalar   - Program ve ders kazanımları   - Kültürel Uyum

Çalma kategorisinin 3. Teması olan “Temel Alınan Yaklaşımlar” incelendiğinde 2 tane alt tema olduğu görülmektedir. Eğitim paketinin genel özelliklerine yönelik gitar eğitimcilerin verdikleri cevaplardan oluşturulan alt temaların; program ve ders kazanımları ve kültürel uyum gibi özelliklerden oluştuğu tespit edilmiştir.

Tema 4 Eksik Yönler
Alt Temalar   - Çalma Etkinliği ve Doğaçlama Çalma Arasında İlişkilendirme Eksikliği   - Parçaları Pekiştirecek Zaman Kısıtlılığı   - Kullanılan Ritimler Ayrıntılandırılmalı   - Birlikte Çalmanın Yaratabileceği Odaklanma Sorunları   - Kullanılacak Akorların Öğretilmesi   - Öğrencilerin Birlikte Çalmaması

Çalma kategorisinin 4. Teması olan “Eksik Yönler” incelendiğinde 6 tane alt tema olduğu görülmektedir. Eğitim paketinin genel özelliklerine yönelik gitar eğitimcilerin verdikleri cevaplardan oluşturulan alt temaların; çalma etkinliği ve doğaçlama çalma etkinlikleri arasındaki ilişkilendirmenin eksik olması, parçaları pekiştirecek zamanın kısıtlı olması, kullanılan ritimlerin ayrıntılandırılmasında yetersizlik olması, birlikte çalmanın yaratabileceği odaklanma sorunlarının mümkün

olması, kullanılacak akorların öğretilmesi dışında farklı akorların öğretilmesinin yaratacağı zaman kaybı ve kafa karışıklığı, öğrencilerin birlikte çalmaması sorunu gibi özelliklerden oluştuğu tespit edilmiştir.

Üçüncü Alt Probleme Yönelik Bulgular

Görüşme sorularını yanıtlayan gitar eğitimcilerinin verdikleri cevaplar incelendiğinde ikinci kategori “Dinleme” olarak belirlenmiştir. Dinleme kategorisinde 3 tane tema belirlenmiştir. Bunlar; i) Genel Özellikler; ii) Öğretme Yöntem ve Stratejileri; iii)) Eksik Yönler olarak tanımlanmıştır.

Kategori 2 Dinleme

Tema 1 Genel Özellikler
Alt Temalar   - Fikir verici   - Katkı sağlayıcı   - Benimsemeye yardımcı   - Farkındalığı artırıcı   - Dinlemeye özendirici   - Faydalı ve doğru   - Odaklanmaya yardımcı   - İlgi çekici

Dinleme kategorisinin 1. Teması olan “Genel Özellikler” incelendiğinde 8 tane alt tema olduğu görülmektedir. Eğitim paketinin genel özelliklerine yönelik gitar eğitimcilerin verdikleri cevaplardan oluşturulan alt temaların; fikir verici olmak, katkı sağlayıcı olmak, benimsemeye yardımcı olmak, farkındalığı artırıcı olmak, dinlemeye özendirici olmak, faydalı ve doğru olmak, odaklanmaya yardımcı olmak ve ilgi çekici olmak gibi özelliklerden oluştuğu tespit edilmiştir.

Tema 2 Öğretme
Alt Temalar   - Şarkı sözlerinin açıklanması   - Farklı versiyonların dinletilmesi

Dinleme kategorisinin 2. Teması olan “Öğretme” incelendiğinde 2 tane alt tema olduğu görülmektedir. Eğitim paketinin genel özelliklerine yönelik gitar eğitimcilerin verdikleri cevaplardan oluşturulan alt temaların; şarkı sözlerini açıklamak ve farklı versiyonlar dinletmek gibi özelliklerden oluştuğu tespit edilmiştir.

Tema 3 Eksik Yönler
Alt Temalar   - Dinleme sırasında teknik bilgi eksikliği   - Dinlenen öğelerin gereğinden fazla oluşu

Dinleme kategorisinin 3. Teması olan “Eksik Yönler” incelendiğinde 2 tane alt tema olduğu görülmektedir. Eğitim paketinin genel özelliklerine yönelik gitar eğitimcilerin verdikleri cevaplardan oluşturulan alt temaların; dinleme sırasında teknik bilgi verme konusunda yetersizlik olması ve dinlenen öğelerin gereğinden fazla olması gibi özelliklerden oluştuğu tespit edilmiştir.

Dördüncü Alt Probleme Yönelik Bulgular

Görüşme sorularını yanıtlayan gitar eğitimcilerinin verdikleri cevaplar incelendiğinde üçüncü kategori “Yaratma” olarak belirlenmiştir. Yaratma kategorisinde 3 tane tema belirlenmiştir. Bunlar; i) Genel Özellikler; ii) Öğretme Yöntem ve Stratejileri; iii) Eksik Yönler olarak tanımlanmıştır.

Kategori 3 Yaratma

Tema 1 Genel Özellikler
Alt Temalar   - Faydalı   - Özgüven kazandırıcı   - Fikir sunma imkânı sağlayıcı   - Geliştirici   - Eğlendirici

Yaratma kategorisinin 1. Teması olan “Genel Özellikler” incelendiğinde 5 tane alt tema olduğu görülmektedir. Eğitim paketinin genel özelliklerine yönelik gitar eğitimcilerin verdikleri cevaplardan oluşturulan alt temaların; faydalı olmak, özgüven kazandırıcı olmak, fikir sunma imkânı sağlamak, geliştirici olmak ve eğlendirici olmak gibi özelliklerden oluştuğu tespit edilmiştir.

Tema 2 Öğretme
Alt Temalar   - Doğaçlama çalışması   - Akor eşliği ile çaldırma

Yaratma kategorisinin 2. Teması olan “Öğretme” incelendiğinde 2 tane alt tema olduğu görülmektedir. Eğitim paketinin genel özelliklerine yönelik gitar eğitimcilerin verdikleri cevaplardan oluşturulan alt temaların; Doğaçlama çalışması yaptırmak ve akor eşliği ile birlikte melodi çaldırmak gibi özelliklerden oluştuğu tespit edilmiştir.

Tema 3 Eksik Yönler
Alt Temalar   - Yaratıcılığı tetikleyici faktörlerin eksikliği   - Yeterince açıklayıcı olmaması   - Yaratıcılık çalışmasının yetersiz olması

Yaratma kategorisinin 3. Teması olan “Eksik Yönler” incelendiğinde 3 tane alt tema olduğu görülmektedir. Eğitim paketinin genel özelliklerine yönelik gitar eğitimcilerin verdikleri cevaplardan oluşturulan alt temaların; yaratıcılığı tetikleyici faktör eksikliği olması, yeterince açıklayıcı olmaması ve yaratıcılık çalışmalarının yetersiz olması gibi özelliklerden oluştuğu tespit edilmiştir.

Beşinci Alt Probleme Yönelik Bulgular

Görüşme sorularını yanıtlayan gitar eğitimcilerinin verdikleri cevaplar incelendiğinde dördüncü kategori “Eğitim Paketinin Geneli” olarak belirlenmiştir. Çalma kategorisinde 4 tane tema belirlenmiştir. Bunlar; i) Genel Özellikler; ii) Öğretme Yöntem ve Stratejileri; iii) Temel Alınan Yaklaşım; iv) Eksik Yönler olarak tanımlanmıştır.

Kategori 4 Eğitim Paketine Yönelik Genel Görüşler

Tema 1 Genel Özellikler
Alt Temalar   - Planlı ve sistematik   - Yeterli ve uygun   - Olumlu   - Faydalı   - Çok yönlü   - Eğitici   - Geleneksel ve yöresel

Eğitim Paketine Yönelik Genel Görüşler kategorisinin 1. Teması olan “Genel Özellikler” incelendiğinde 7 tane alt tema olduğu görülmektedir. Eğitim paketinin genel özelliklerine yönelik gitar eğitimcilerin verdikleri cevaplardan oluşturulan alt temaların; planlı ve sistematik olmak, yeterli ve uygun olmak, olumlu olmak, faydalı olmak, çok yönlü olmak, eğitici olmak, geleneksel ve yöresel olmak gibi özelliklerden oluştuğu tespit edilmiştir.

Tema 2 Öğretme
Alt Temalar   - Tekrar yaptırma   - Grup çalışması   - Doğaçlama çalışması

Eğitim Paketine Yönelik Genel Görüşler kategorisinin 2. Teması olan “Öğretme” incelendiğinde 3 tane alt tema olduğu görülmektedir. Eğitim paketinin

genel özelliklerine yönelik gitar eğitimcilerin verdikleri cevaplardan oluşturulan alt temaların; tekrar yaptırmak, grup çalışması yaptırmak ve doğaçlama çalışması yaptırmak gibi özelliklerden oluştuğu tespit edilmiştir.

Tema 3 Temel Alınan Yaklaşım
Alt Temalar   - Program ve ders kazanımları   - Kültürel uyum

Eğitim Paketine Yönelik Genel Görüşler kategorisinin 3. Teması olan “Temel Alınan Yaklaşımlar” incelendiğinde 2 tane alt tema olduğu görülmektedir. Eğitim paketinin genel özelliklerine yönelik gitar eğitimcilerin verdikleri cevaplardan oluşturulan alt temaların; program ve ders kazanımları ve kültürel uyum gibi özelliklerden oluştuğu tespit edilmiştir.

Tema 4 Eksik Yönler
Alt Temalar   - Evde çalışmaya yönelik bilgi yetersizliği   - Zorlayıcı, acele ve sıkıştırılmış   - Ders sayısı azlığı   - Parça seçiminde öğrencilerden fikir alınmaması

Eğitim Paketine Yönelik Genel Görüşler kategorisinin 4. Teması olan “Eksik Yönler” incelendiğinde 4 tane alt tema olduğu görülmektedir. Eğitim paketinin genel özelliklerine yönelik gitar eğitimcilerin verdikleri cevaplardan oluşturulan alt temaların; evde yapılacak çalışmalara yönelik öğrencilere verilen bilgilerin yetersiz olması, eğitim paketinde yer alan bazı derslerin zorlayıcı, acele ve sıkıştırılmış olması, eğitim paketindeki ders sayısının gereğinden az olması ve eğitim sürecinde parça seçimi yapılırken öğrencilerden fikir alınmaması gibi özelliklerden oluştuğu tespit edilmiştir.

BÖLÜM V

Tartışma

Yapılan araştırmada, gitar eğitimcilerinin KKTC'ye göç yoluyla gelen ailelerin 10-18 yaş üyelerine yönelik gitar eğitimi paketinin çalma alt boyutuna yönelik görüşleri incelendiğinde hazırlanan gitar eğitim paketinin doğru ve faydalı, konuyu anlamada yardımcı, öğretici ve çok yönlülük gibi özelliklere sahip olduğu belirlenmiştir. Aghopian (2018)'ın yaptığı çalışmada müzik derslerinde göçmen çocukların müzik aleti çalmak ile ilgili etkinliklerde yer almasının, çocukların göç sonrası yaşadıkları psikolojik sorunları atlatması, çekingenliklerini üzerlerinden atması ve yeni arkadaşları ile sosyal ilişkiler kurarak uyum süreçlerine katkıda bulunması bakımından önemli olduğunu belirtmiştir. Gitar eğitimcilerinin verdiği cevaplar kodlandığında eğitim paketinin çalma alt boyutunun özelliklerinin amaca uygun olduğu, kazanımların bireylerin içinde bulundukları topluma uyum sağlamada yardımcı olabileceği söylenebilir. Çalma boyutunda kullanılan eserlerin Kıbrıs ile ilgili olması sadece psikomotor beceriler olarak tanımlayabileceğimiz fiziksel çalma etkinliği ile sınırlanmadan aynı zamanda yaşanan ülke ve kültürü ile ilgili bilgi aktarmada öğretici olduğu tespit edilmiştir.

Yapılan araştırmada, gitar eğitimcilerinin KKTC'ye göç yoluyla gelen ailelerin 10-18 yaş üyelerine yönelik gitar eğitimi paketinin dinleme alt boyutuna yönelik görüşleri incelendiğinde hazırlanan gitar eğitim paketinin fikir verici, katkı sağlayıcı, benimsemeye yardımcı, farkındalığı artırıcı, dinlemeye özendirici, faydalı ve doğru, odaklanmaya yardımcı ve ilgi çekici olmak gibi özelliklere sahip olduğu belirtilmiştir. Jabrhamdan (2015) yaptığı çalışmada farklı kültürlerden gelmiş çocukların bir arada bulunduğu sınıflarda gerçekleştirilen müzik derslerinde öğretmenin hem yerel hem de göçmen çocukların kültürlerine ait parçaları dinleme etkinliklerinde kullanarak öğrenciler arasında bir bağ oluşmasına ve farklı kültürlerle saygılı bireyler yetiştirilmesine olanak sağladığını belirtmiştir. Bu uygulamanın göçmen çocukların içine kapanık ruh hallerinden ve sergiledikleri olumsuz davranışlardan uzaklaşıp topluma uyum sağlamalarına yardımcı olmaktadır. Gitar eğitimcilerinin verdiği cevaplar kodlandığı zaman eğitim paketinin dinleme alt boyutunun amaca uygun olduğu, kazanımlarının içinde bulundukları topluma uyum sağlama konusunda yardımcı olabileceği söylenebilir. Dinleme boyutunda kullanılan

eserlerin Kıbrıs kültürü için önem taşıyan eserler olması ve sözlerinde ülke kültürüne yönelik pek çok değerli öğenin yer alması nedeniyle bu konularda bilgi vermek adına katkı sağlayıcı olduğu tespit edilmiştir.

Yapılan araştırmada, gitar eğitimcilerinin KKTC'ye göç yoluyla gelen ailelerin 10-18 yaş üyelerine yönelik gitar eğitimi paketinin yaratma alt boyutuna yönelik görüşleri incelendiğinde hazırlanan gitar eğitim paketinin faydalı, özgüven kazandırıcı, fikir sunma konusunda imkân sağlayıcı, geliştirici ve eğlendirici olmak gibi özelliklere sahip olduğu belirlenmiştir. Aghopian (2018)'ın yaptığı çalışmada müzik derslerinde doğaçlama yapma, müzik besteleme veya şarkı yazma gibi yaratıcılık özelliklerini gösterdikleri etkinliklerde yer almanın göçmen bireylerin kendilerini ifade etmelerine, göç öncesi ve sonrasında yaşadıkları sıkıntıları müzik yoluyla dışa vurmalarına yardımcı olduğu gözlemlenmiştir. Ayrıca bu tarz etkinliklerin göçmen bireylerin yaşadıkları psikolojik sorunlar ve buna bağlı olarak gelişen anksiyete gibi sıkıntılardan kurtulmaları, grupça yapılan çalışmalarda da sosyal ilişkiler kurabilmeleri bakımından etkili olduğu belirtilmiştir. Gitar eğitimcilerinin verdiği cevaplar kodlandığında eğitim paketinin yaratma alt boyutunun özelliklerinin amaca uygun olduğu, kazanımların bireylerin özgüven kazanmaları ve kendilerini ifade etmelerini sağlamak açısından yardımcı olabileceği söylenebilir.

Yapılan araştırmada, gitar eğitimcilerinin KKTC'ye göç yoluyla gelen ailelerin 10-18 yaş üyelerine yönelik gitar eğitimi paketine yönelik görüşleri incelendiğinde hazırlanan gitar eğitim paketinin planlı ve sistematik, yeterli ve uygun, olumlu, faydalı, çok yönlü, eğitici, geleneksel ve yöresel olmak gibi özelliklere sahip olduğu belirtilmiştir. Altıntaş ve Tanyıldız Balçık (2018) çalışmalarında müzik, resim, tiyatro, halk dansları vb. gibi sanatsal ve kültürel faaliyetler içerisinde yer almanın göçmen bireylerin sosyal ve kültürel uyumları açısından etkili olacağını belirtmişlerdir. Göçmen bireylerin yerel halktan olanlar ile sosyal ilişkiler kurabilmesi ve kendini ifade edebilmesi adına bu tür etkinlikler önem taşımaktadır. Kardeş (2018) yaptığı çalışmada göçmen çocuklara 11 haftalık bir program uygulamıştır. Paketin içeriğini sanatsal, sosyal ve kültürel etkinlikler oluşturmaktadır. 11 haftalık program sonucunda çocukların davranış ve sosyal gelişimleri açısından olumlu yönde gelişim gösterdikleri belirtilmiştir. Bir diğer çalışmada Jabrhamdan (2015) göçmen çocukların yer aldığı sınıflarda öğretmenlerin

müzik etkinliklerinde geniş bir kültürel repertuvara yer vermelerinin göçmen çocukların kültürel uyumlarının sağlanmasına ve tanıştığı yeni kültürlerle saygılı bireyler olarak yetişmelerine katkıda bulunduğu belirtilmiştir. Gitar eğitimcilerinin verdiği cevaplar kodlandığında eğitim paketinin özelliklerinin amaca uygun olduğu, kazanımların bireylerin içinde bulundukları topluma ve kültüre uyum sağlama açısından yardımcı olabileceği söylenebilir. Hazırlanan gitar eğitim paketinin tamamında Kıbrıs kültürüne ait eserlerin yer alması sebebiyle kültürel uyum söz konusu olduğunda etkili bir çalışma olduğu tespit edilmiştir. Bunun yanı sıra bir enstrüman çalmanın göçmen öğrencilerin özgüven kazanmaları, kendilerini ifade etmeleri ve müzik becerilerini geliştirmeleri gibi konularda faydalı olduğu, hazırlanan gitar eğitim paketinin de pek çok yönden olumlu ve eğitici olduğu tespit edilmiştir.

BÖLÜM VI

Sonuç ve Öneriler

Bu bölümünde çalışmanın amaç ve alt amaçları doğrultusunda elde edilen sonuçlar ve bu sonuçlardan yola çıkarak geliştirilen öneriler yer almaktadır.

Sonuç

- KKTC'ye göç yoluyla gelen ailelerin 10-18 yaş üyelerine yönelik gitar eğitimi paketinin amacının müzik ve gitar eğitimi yoluyla göçmen gençlerin kültürel uyumlarının sağlanmasına yardımcı olmak olması gerektiği sonucuna varılmıştır.
- KKTC'ye göç yoluyla gelen ailelerin 10-18 yaş üyelerine yönelik gitar eğitimi paketinin alt boyutlarının çalma, dinleme ve yaratma alt boyutları olması gerektiği sonucuna varılmıştır.
- KKTC'ye göç yoluyla gelen ailelerin 10-18 yaş üyelerine yönelik gitar eğitimi paketinin içeriğinin Kıbrıs kültürüne ait parçalar, başlangıç seviyesine uygun gitar egzersizleri, birinci pozisyon gitar akorları ve notaları göstermekte yardımcı olacak tablature sisteminden oluşması gerektiği sonucuna varılmıştır.
- KKTC'ye göç yoluyla gelen ailelerin 10-18 yaş üyelerine yönelik gitar eğitimi paketine yönelik gitar eğitimcilerinin verdikleri cevaplar sonucunda çalma alt boyutunun doğru ve faydalı, konuyu anlamaya yardımcı, öğretici ve çok yönlü olduğu, eksik yönlerinin ise çalma ve doğaçlama çalma etkinlikleri arasındaki ilişkilendirmenin eksik olması, parçaları pekiştirmek için ayrılan zamanın kısıtlı olması, kullanılan ritimlerin ayrıntılandırılmasında yetersizlik olması, birlikte çalmanın yaratabileceği odaklanma sorunlarının olması, kullanılacak akorlar dışında farklı akorların da öğretilmesinin zaman kaybına ve öğrencilerde kafa karışıklığına neden olabilecek olması ve bazı derslerde gerekli olan birlikte çalma etkinliklerinin yapılmaması olduğu sonucuna varılmıştır.
- KKTC'ye göç yoluyla gelen ailelerin 10-18 yaş üyelerine yönelik gitar eğitimi paketine yönelik gitar eğitimcilerinin verdikleri cevaplar sonucunda dinleme alt boyutunun fikir verici, katkı sağlayıcı, benimsemeye yardımcı, farkındalığı artırıcı, dinlemeye özendirici, faydalı, doğru, odaklanmaya yardımcı ve ilgi çekici olduğu sonucuna varılmıştır. Dinleme alt boyutunda eksik yönlerin ise dinleme

sırasında öğrencilere teknik bilgi verme konusunda yetersizlik olması ve bazı derslerde dinleme etkinliklerinin gereğinden fazla olması olduğu sonucuna varılmıştır.

- KKTC'ye göç yoluyla gelen ailelerin 10-18 yaş üyelerine yönelik gitar eğitimi paketine yönelik gitar eğitimcilerinin verdikleri cevaplar sonucunda yaratma alt boyutunun faydalı, özgüven kazandırıcı, öğrencilerin fikirlerini sunmalarına imkân sağlayıcı, geliştirici ve eğlendirici olduğu sonucuna varılmıştır. Yaratma alt boyutunda eksik yönlerin ise yaratıcılığı tetikleyen faktörlerde eksiklikler olması, etkinliklerin yeterince açıklayıcı olmaması ve yaratıcılık çalışmalarının yetersiz olması olduğu sonucuna varılmıştır.

- KKTC'ye göç yoluyla gelen ailelerin 10-18 yaş üyelerine yönelik gitar eğitimi paketine yönelik gitar eğitimcilerinin verdikleri cevaplar sonucunda tasarlanan eğitim paketinin planlı ve sistematik, yeterli ve uygun, olumlu, faydalı, çok yönlü, eğitici, geleneksel ve yöresel olduğu sonucuna varılmıştır. Eğitim paketindeki eksik yönlerin evde çalışmaya yönelik bilgilerin yetersizliği, bazı derslerin zorlayıcı, acele ve sıkıştırılmış olması, ders sayısındaki azlık ve parça seçiminde öğrencilerin fikirlerinin alınmaması olduğu sonucuna varılmıştır.

Öneriler

KKTC'ye göç yoluyla gelen ailelerin 10-18 yaş üyelerine yönelik gitar eğitimi paketine yönelik gitar eğitimcilerinin verdikleri cevaplar ışığında elde edilen sonuçlara ve ileride yapılacak olan çalışmalara yönelik öneriler şu şekildedir;

- Eğitim paketinde kullanılması planlanan ve kültürel uyum temel alınarak seçilen Kıbrıs parçaları ile doğaçlama çalma etkinliklerinin bağlantılı olarak tasarlanması,
- Çalışılan parçaları pekiştirmek için daha fazla zaman ayrılması,
- Kullanılan ritimlerin öğrencilere daha detaylı şekilde anlatılması ve öğretilmesi,
- Eğitim paketinin erken aşamalarında grup çalışması yapmanın odaklanma sorunlarına yol açabilecek olmasından dolayı grup çalışmalarının öğrencilerin gitar çalgısına daha hâkim olacakları ileriki haftalarda yer verilmesi,

- Öğretilmesi planlanan parçaların öğrencilere parçayı tam olarak kavrayabilmesi için önce şarkı olarak söylenmesi,
- Öğretim aşamasında zaman kaybı yaşanmaması ve öğrencilerde kafa karışıklığına sebep olmamak adına yalnızca parçalarda kullanılması planlanan akorların öğretilmesi,
- Öğrencilere dinleme aşamalarında parça ile ilgili teknik bilgilerin verilmesi,
- Dinletilecek olan öğelerin sayısında aşırıya kaçılmaması,
- Yaratıcılık çalışmalarında çeşitliliğin artırılması, daha fazla yaratıcılık çalışmasına yer verilmesi, çalışmaların daha açıklayıcı şekilde öğrencilere anlatılması ve yaratıcılığı tetikleyecek daha fazla faktörün kullanılması,
- Öğrencilerin evde kendi başlarına yapacakları çalışmalara yönelik daha fazla bilgi verilmesi,
- Ders (hafta) sayısının artırılarak eğitim paketinin daha geniş bir zamana yayılmasının sağlanması ve bu sayede öğrencilere öğretilmek istenenlerin öğrencileri zorlamadan rahat ve sağlıklı bir biçimde öğretilmesinin sağlanması,
- Parça seçimi yapılırken öğrencilere de ne çalmak istediklerinin sorularak fikir alışverişinde bulunulması.

Kaynakça

- Aghopian, V. (2018) Using Music in the Classroom to Help Syrian Refugees Deal with Post-War Trauma, World Academy of Science, Engineering and Technology International Journal of Educational and Pedagogical Sciences.
- Akdoğan, N. (2019) Uluslararası Göç Kavramı Çerçevesinde Türkiye’de Göç Yöntemi, Yüksek Lisans Tezi, Kütahya Dumlupınar Üniversitesi.
- Aker, T. ve Diğerleri (2002) Zorunlu İç Göç: Ruhsal Ve Toplumsal Sonuçları, Anadolu Psikiyatri Dergisi.
- Akıncı, B. & Nergiz A. & Gedik, E. (2015) Uyum Süreci Üzerine Bir Değerlendirme: Göç ve Toplumsal Kabul, Göç Araştırmaları Dergisi.
- Aksoy, Z. (2012) Uluslararası Göç ve Kültürlerarası İletişim, Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi.
- Altıntaş, B. ,Tanyıldız Balçık, Y. (2018) Göçmen Öğrencilerin Sanatla Entegrasyonunun Sağlanması, Black Sea Journal of Public and Social Science.
- Aydemir, S. & Şahin, M. C. (2018) Zorunlu-Kitlesele Göç Olgusuna Sosyolojik Bir Yaklaşım: Türkiye’deki Suriyeli Sığınmacılar Örneği, Dini Araştırmalar Dergisi.
- Aydın, C. (2017), Göçmenlerin Karşılaştıkları Ve Neden Oldukları Bazı Psikolojik Sorunlar Ve Çözüm Önerileri Üzerine Bir Analiz, 2nd International Scientific Researches Congress on Humanities and Social Sciences.
- Aylaz, B. (2018), Okulöncesi Dönemdeki Çocuklarda Müzik Eğitimi, Yüksek Lisans Tezi, Adıyaman Üniversitesi.
- Aysan Sınmaz, İ. (2016) Ortaokul Branş Öğretmenlerinin Genel Müzik Eğitimi Profili, Yüksek Lisans Tezi, Ömer Halisdemir Üniversitesi.
- Aytaçlı, B. (2012) Durum Çalışmasına Ayrıntılı Bir Bakış, Eğitim Bilimleri Dergisi, Adnan Menderes Üniversitesi.

- Baltacı, A. (2019) Nitel Araştırma Süreci: Nitel Bir Araştırma Nasıl Yapılır?, Ahi Evran Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi.
- Bulak, A (2015) Göç Olgusuna Teorik Bir Bakış, Yüksek Lisans Tezi, Yıldırım Beyazıt Üniversitesi.
- Bulut, Y. & Eraldemir, Z. (2015). Göç Olgusunun Farklı Boyutlarıyla Hatay İli İskenderun ve Dörtyol İlçeleri Ölçeğinde İncelenmesi, Uluslararası Göç ve Mülteci Sorunun Çözümünde Kamu Yönetiminin Rolü Paneli içinde.
- Cengiz, A. (2020) Enstrüman Çalan Bireyler İle Enstrüman Çalmayan Bireylerin Bilişsel Esnekliklerinin Karşılaştırılması, Yüksek Lisans Tezi, Çağ Üniversitesi.
- Çoban, S. (2011) Müzik Öğretmeni Adaylarının Bireysel Çalgı Eğitimi Dersi Dönem Sonu Sınavları İle İlgili Düşünceleri, Buca Eğitim Fakültesi Dergisi.
- Dolunay, A. & Keçeci, G. (2011) Göçmenlerin Kent Dokusuna Etkisi: KKTC Surlariçi Örneği, Journal of History Culture and Art Research.
- Fidan, N. (2012) Okulda Öğrenme ve Öğretme, Pagem Akademi.
- Geden, A. G. (2014) İç ve Dış Göç Bağlamında Kumkapı'da Sosyal Çatışma, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Üniversitesi.
- Güreşçi, E. (2012) Türkiye'nin Köyden Kente Göç Sorunu, Gümüşhane Üniversitesi Sosyal Bilimler Elektronik Dergisi, Gümüşhane Üniversitesi.
- Jabrhamdan, S. (2015) Teaching Music to Immigrant and Refugee Students in American Music Classrooms, State University of New York College at Buffalo - Buffalo State College.
- Kalaycıoğlu, I. (2016) Erken Yaş Gitar Eğitimiyle İlgili Basılı Öğretim Materyallerinin Bazılarının Karşılaştırmalı Analizi, Yüksek Lisans Tezi, Abant İzzet Baysal Üniversitesi.
- Karal Önder, Z. (2018) Türkiye'de İç Göç ve Kamu Politikaları İlişkisi, Doktora Tezi, Anadolu Üniversitesi.

- Karan, M (2011) Özengen Müzik Eğitimi Veren Kurumlarda Çalgı Eğitimi Alan Öğrencilerin Mesleki Yönelimlerinin İncelenmesi, Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi.
- Karataş, K (2019) Göç Travması Bağlamında Kültürel Şok Kavramına Kuramsal Bir Bakış, Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi.
- Kardeş, S. (2018) Mülteci Çocukların Psikososyal Gelişimine Yönelik Program Uyarlaması, Doktora Tezi, Hacettepe Üniversitesi.
- Karoly, L. & Gonzalez, G. (2011) Early Care and Education for Children in Immigrant Families.
- Kaynar, M. C. (2020), Gitar Eğitiminde Deşifre Becerilerinin Geliştirilmesi Konusunda Uzman Görüşlerinin Alınması Ve Bu Görüşlerin Uygulanmasına Yönelik Bir Deneme Çalışması, Yüksek Lisans Tezi, Trabzon Üniversitesi.
- Keser, U. (2006) Kıbrıs'ta Göç Hareketleri ve 1974 Sonrasında Yaşananlar.
- Koçak, Y. & Terzi, E. (2012) Türkiye'de Göç Olgusu, Göç Edilen Kentlere Olan Etkileri Ve Çözüm Önerileri, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi, Kafkas Üniversitesi.
- Kolaoglu, S. (2019) Klasik Gitar Eğitiminde Kullanılan On Etüdün Melodik, Armonik, Ritmik ve Teknik Yönden İncelenmesi, Yüksek Lisans Tezi, 9 Eylül Üniversitesi.
- Konakcı, N. (2010) Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı Öğrencilerinin Bireysel Çalgı Eğitimi Dersine Yönelik Tutumlarının İncelenmesi, Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi.
- Küyük, N. (2011) Yerel Yönetimlerin Kürt Kökenli Grupların Büyükşehirlere Göç Sonrası Entegrasyon Sorunlarına Yaklaşımı: Ankara Örneği, Yüksek Lisans Tezi, Atılım Üniversitesi.
- Olgaçer, H. (2019) Etkinlik Temelli Tasarlanan Gitar Eğitiminin Kanser Hastası Yakınlarının Yaşamlarındaki Rolünün Değerlendirilmesi, Yüksek Lisans Tezi, Yakın Doğu Üniversitesi.

- Özdek, A. (2006) Özengen Müzik Eğitimi Veren Kurumlarda Klasik Gitar Eğitimi, Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi.
- Paydak, A. (2012) Küreselleşme İle Değişen Göç Kavramı: Yasadışı Göç Ve Türkiye’de Adana İli Örneği, Yüksek Lisans Tezi, Çukurova Üniversitesi.
- Savaş Er, G. (2011) Kültürlerarası İletişimde Dış Göç Olgusu Ve Kimlik Sorunu: 1989 Yılında Bulgaristan’dan Türkiye’ye Gelen Türk Göçmenleri Üzerine Bir Çalışma (İstanbul-İkitelli Örneği) Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi.
- Sayın, Y. & Usanmaz, A. & Aslangiri, F. (2016) Uluslararası Göç Olgusu ve Yol Açtığı Etkiler: Suriye Göçü Örneği, KMÜ Sosyal ve Ekonomik Araştırmalar Dergisi, Karamanoğlu Mehmet Bey Üniversitesi.
- Subaşı, M. & Okumuş, K. (2017) Bir Araştırma Yöntemi Olarak Durum Çalışması, Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi.
- Şahin, C. (2001). Yurt Dışı Göçün Bireyin Psikolojik Sağlığı Üzerindeki Etkisine İlişkin Kuramsal Bir İnceleme. Gazi Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi
- Şenoğlu Özdemir, C. & Aylin C. A. (2019) Müzikte Dinleme, Dinleme Türleri Ve Müzik Öğretmenliği Öğrencilerinin Müzik Dinleme Yaklaşımları, Marmara Üniversitesi.
- Tepeli, H. (2018) Ankara’daki Özengen Müzik Eğitimi Veren Kurumların Çok Yönlü İncelenmesi, Yüksek Lisans Tezi, Necmettin Erbakan Üniversitesi.
- Toros, A. (2008), Sorunlu Bölgelerde Göç, Global Strateji Enstitüsü, Ankara.
- Tunç, H. B. (2018), Türkiye’de İç Göçlerin Shift Share Analizi İle İncelenmesi, Yüksek Lisans Tezi, Süleyman Demirel Üniversitesi.
- Tüzlin, N. (2019) Özengen Müzik Eğitiminin Eğitim Fakülteleri Özel Yetenek Sınavları Açısından İrdelenmesi, Yüksek Lisans Tezi, Pamukkale Üniversitesi.

- Uğurlu, N. & Akça, L. & Acartürk, C. (2016) An Art Therapy Intervention For Symptoms Of Posttraumatic Stress, Depression And Anxiety Among Syrian Refugee Children, İstanbul Şehir Üniversitesi.
- Uslu, M. (2013) Müzik Eğitiminin Yaratıcılık Boyutu, Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi, Marmara Üniversitesi.
- Yavuz, S. (2013) Göç Entegrasyon ve Din; Avrupada Yaşayan Türkler Bağlamında Bir Değerlendirme, Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi.
- Yiğit, N. (2006) Özengen Müzik Eğitimi Veren Kurumlarda Klasik Gitar Eğitimi, Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi.
- Ziya, O. (2012) Mülteci-Göçmen Belirsizliği İklim Mültecileri, Harp Akademileri Stratejik Araştırmalar Enstitüsü.

Ekler

Ek 1. Gitar Eğitim Paketi

HAFTA 1

Süre: 60 dakika

Konu: Kıbrıs ve Kıbrıs müziği, gitarın öğrencilere tanıtımı, gitar tutuşu, sağ ve sol el pozisyonları, başlangıç alıştırmaları ve tab sistemi.

Kazanım:

- Gitar çalgısı hakkında temel bilgileri öğrenir.
- Gitar başlangıç seviyesindeki gerekli teorik ve teknik bilgi becerilere sahip olur.

Yöntem ve Teknikler: Gösterip yaptırma, sözlü anlatım, tartışma.

Etkinlikler:

- Başlangıç seviyesinde 1. Ve 2. Tellerdeki sesler kullanılarak gitardan ses üretme çalışması.

Açıklamalar: Kıbrıs ve Kıbrıs müziği hakkında sohbet edilir. Gitar hakkında genel bilgiler öğrencilere verildikten sonra, gitar tutuşu, sağ ve sol el pozisyonlarının nasıl olması gerektiği gösterilir. Tab sisteminin okunuşu ve uygulandığı öğrencilere anlatılır. Tab sistemi kullanılarak 1. Ve 2. Tellerden ses çıkarma ve nota egzersizleri uygulanır.

Ders İçeriği

Dersin Başlangıcı: Dersin ilk bölümünde öğrenciler ile Türkiye'nin hangi bölgesinden Kıbrıs'a göç ettikleri, Kıbrıs ve Kıbrıs müziği ile ilgili ne bildikleri, tanıdıkları Kıbrıslı müzisyenler olup olmadığı ve kendi dinledikleri müzikler hakkında bir tanışma sohbeti gerçekleştirilir. Daha sonra gitar çalgısı hakkında ne

kadar bilgi sahibi oldukları hakkında konuşulur ve öğrencilere gitarın bölümleri ile ilgili birer teksir dağıtılır. Öğretmen kendi gitarı üzerinde gitarın bölümlerini tek tek göstererek anlatır.

Gitarın Bölümleri: Gitar genel hatlarıyla üç bölümden oluşmaktadır; Gövde, sap ve baş. Gitarın gövdesinin ön yüzünde ses deliği ve köprü, köprü üzerinde de alt eşik yer almaktadır. Sap bölümünün ön tarafında klavye ve klavye üzerinde notaların yerlerini belirlemek amacıyla kullanılan perdeler yer almaktadır. Gitarın sap ve baş bölümünün birleştiği yerde üst eşik bulunur. Gitarın baş bölümünün yan taraflarında ise gitarımızı akort etmemize yarayan akort burguları yer almaktadır.

Dersin Gelişimi: Bu bölümde ilk olarak öğrencilere gitarı nasıl tutmaları gerektiği anlatılır. Sağ ve sol bacağın duruş pozisyonları, gitarın iki bacak arasına nasıl yerleştirilmesi gerektiği ve sandalyeye nasıl oturulması gerektiği uygulamalı olarak anlatılır. Bu bilgiler verildikten sonra gitar üzerinde sağ ve sol el pozisyonlarının nasıl olması gerektiği ve parmakların gitara nasıl yerleştirilmesi gerektiği anlatılır. Sol elde 1.2.3.4 ve sağ elde p,i,m,a (solaklar için tam tersi) şeklinde şifrelenmiş olan parmaklar öğrencilere gösterilir ve bu şifrelemenin neden yapıldığı anlatılır. Daha sonra öğrencilere tab sisteminin nasıl kullanıldığı, nasıl okunması ve uygulanması gerektiği anlatılır.

Tab Sistemi: Tab sistemi genel olarak gitar çalgısı için kullanılan bir sistemdir. Sistemde her bir gitar teli çizgiler ile şu şekilde gösterilmektedir; e (ince mi teli), B (si teli), G (sol teli), D (re teli), A (la teli), E (kalın mi teli). Notalar bu çizgiler üzerine sayılar ile yazılarak gösterilir. Çizgi üzerinde yazan sayı notanın bulunduğu perdeyi belirtmektedir. Boş tel çalınacağını belirtmek için 0 (sıfır) rakamı kullanılır.

Dersin Sonuçlandırılması: Dersin son bölümünde öğrenciler ile 1. Ve 2. Telde gitara başlangıç egzersizleri yapılır. Önce parmak uçlarının etli bölümüyle telin çekilerek çalınması ve hemen ardından teli çeken parmağın hiçbir yere dokunmadan avuç içine doğru kıvrılması şeklinde gerçekleştirilen tirando tekniği öğrencilere öğretilir. 1. Ve 2. Tellerde bu teknikte, i ve m parmakları kullanılarak boş tel çalışması gerçekleştirilir. Daha sonra tab tekniği ile yazılmış 1. Ve 2. Tellerdeki do, re, fa, sol notalarını içeren kolay egzersizler öğrenciler ile çalışılır. Çalışılan egzersizler öğrencilere teksir olarak dağıtılır ve bir sonraki derse kadar çalışmalarına devam etmeleri istenir.

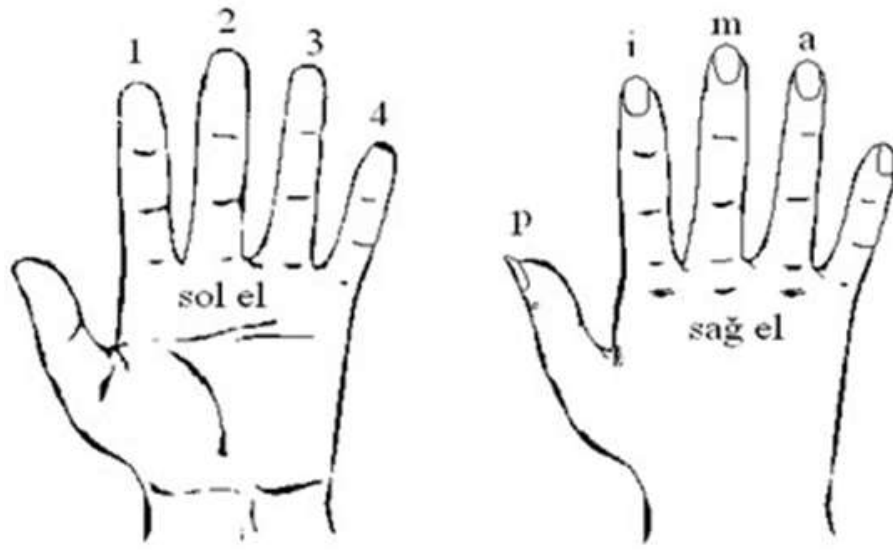
Ek1. Boş Tel Egzersizleri

6

Ek2: İlk 2 Telde Nota Egzersizleri

5

Ek3: Parmak Şifreleme

Kaynak: Bu görsel yerliakor.com adresinden alınmıştır.

Ek4: Gitarın Bölümleri

HAFTA 2

Süre: 60 dakika

Konu: İlk 3 telde egzersiz, doğaçlama ve melodi çalışması.

Kazanım:

- Öğrenciler gitara başlangıç seviyesindeki çalışmaları pekiştirir.
- İlk 3 telde boş tel ve nota egzersizleri çalışır.
- İlk 3 teli kullanarak doğaçlama çalışması yapar.
- Portakal Atışalım parçasını öğrenmeye başlar.

Yöntem ve Teknikler: Sözlü anlatım, gösterip yaptırma.

Etkinlikler:

- Gitara başlangıç seviyesindeki ilk 3 tel egzersizlerinin çalışması.
- İlk 3 telde çalınabilecek notalar ile doğaçlama çalışması.
- Kıbrıs şarkısı ile melodi çalışması.

Seçilen Parça: Portakal Atışalım

Açıklamalar: İlk 3 telde egzersizler ve doğaçlama çalışması gerçekleştirilir. 1,2 ve 3. teller kullanılarak çalınabilecek basit melodili bir Kıbrıs şarkısı çalışılmaya başlanır.

Ders İçeriği:

Dersin Başlangıcı: Dersin ilk bölümünde öğrencilerden bir önceki derste öğrendikleri doğru oturuş ve gitar tutuş teknikleri tekrar edilir. Öğretmen tüm öğrencilerin tutuş tekniklerini kontrol ederek yanlış uygulayan öğrenciler var ise doğru tekniğin nasıl olması gerektiğini gösterir. Daha sonra öğrenciler ile önceki derste öğrendikleri 1. Ve 2. Tellerdeki egzersizler tekrar edilerek pekiştirilir.

Ardından egzersizlere 1 ve 2. tellerin yanına 3. tel de eklenerek yeni egzersizler çalışılır.

Dersin gelişimi: Egzersizler çalışıldıktan sonra öğrenciler ile bu kez 1, 2 ve 3. tellerde doğaçlama çalışması gerçekleştirilir. Öğretmen öğrencilerin 1, 2 ve 3. tellerde öğrendiği notalara uygun olacak tonda akorlar çalar ve öğrencilerden öğrendikleri notaları kullanarak içlerinden gelen müziği yaratmalarını ister. Her öğrenci ile kısa kısa aynı doğaçlama çalışması gerçekleştirilir. Bu çalışma göçmen öğrencilerin özgüven kazanması ve kendini ifade etmesi açısından önem taşımaktadır. Daha sonra öğrencilere bu hafta çalışılmaya başlanacak olan Kıbrıs parçası Portakal Atışalım'ın önce orijinal versiyonu dinletilir. Daha sonra Arif Tolgan tarafından parçanın seslendirildiği bir video öğrencilere izletilir. Videoda Güzelyurt'tan Karpaz bölgesine kadar Kıbrıs'a ait fotoğraflar yer almaktadır. Öğretmen bu videoda yer alan fotoğrafların nerelere ait olduğunu öğrencilere anlatarak Kıbrıs ile ilgili bilgiler edinmelerini sağlar. Ardından parça hakkında sohbet edilir. Öğrencilere parçanın bestecisi Cemal Özgürsel'in kim olduğu, parçanın sözlerinde geçen portakalın Kıbrıs'ta yoğun olarak Güzelyurt ve Lefke bölgelerinde yetiştirildiği, Güzelyurt'ta her yıl düzenlenen Portakal Festivali gibi Kıbrıs'ı ve kültürünü tanımalarına yardımcı olacak bilgiler verilir. Sonrasında öğrencilere parçanın tablaları dağıtılır. Öğretmen parçayı önce bir kez olması gerektiği şekilde çalarak öğrencilerin nasıl bir sonuca ulaşmaları gerektiğiyle ilgili fikir sahibi olmalarını sağlar. Daha sonra öğretmen, öğrencilere dağıtılan tablalar üzerinde her ölçüdeki güçlü sesleri işaretleyerek öğrencilerden kendisi parçanın melodisini çalarken, işaretli notaları çalarak eşlik etmelerini ister ve bu şekilde bir grup çalışması gerçekleştirilir.

Dersin Sonuçlandırılması: Çalışma sonunda öğrencilerin anlamadıkları noktalar var ise yardımcı olunur. Ders sonlandırılmadan önce öğrencilerden yeni öğrendikleri Portakal Atışalım isimli parçayı bol bol dinleyerek tablalarını yavaşça çalışmalarını istenir. Bunun yanı sıra teknik gelişimleri adına 1,2 ve 3. Tellerde yaptıkları egzersizlere çalışmaya devam etmeleri gerektiği de hatırlatılır.

Öneri: Ekonomik şartların uygun olması halinde öğrenciler ile Güzelyurt ve Lefke bölgelerindeki portakal bahçelerine bir gezi gerçekleştirilmesi öğrencilerin Kıbrıs'ı tanımaları adına etkili olacaktır.

Ek1: Boş Tel Egzersizleri

5

Ek2: 3 Telde Nota Egzersizleri

4

Ek3:

Portakal Atışalım

5

Ek4: Portakal Atışalım Parçası Dinleme Linki

- <https://youtu.be/nv0OozTuJVk>
- https://youtu.be/of_MIHp3b4Y

HAFTA 3

Süre: 60 Dakika

Konu: Portakal Atışalım melodi çalışması.

Yöntem ve teknikler: Sözlü anlatım, gösterip yaptırma, tartışma.

Etkinlikler:

- Önceki derslerde öğrenilenleri pekiştirir.
- Tüm tellerde boş tel çalışması yapar.
- Portakal Atışalım parçasının melodisini çalar.

Açıklamalar: İlk 3 telde daha önce çalışılan egzersizler çalışılır. Tüm telde boş tel egzersizleri gerçekleştirilir. Portakal Atışalım parçasının melodisi çalışılır.

Ders İçeriği:

Dersin Başlangıcı: Dersin ilk bölümünde öğrenciler ile önce 1,2 ve 3. tellerde daha sonra 4,5 ve 6. tellerde boş tel egzersizleri gerçekleştirilir. Ardından geçtiğimiz derste yapılan doğaçlama çalışmasına benzer bir çalışma 4,5 ve 6. teller kullanılarak gerçekleştirilir.

Dersin Gelişimi: Dersin bu bölümünde geçtiğimiz derste çalışılmaya başlanan Portakal Atışalım parçasına geçilir. Parça bir kez tekrar dinlenir ve öğretmen tarafından çalınır. Daha sonra öğretmen parçayı bölümlere ayırarak öğrencilere detaylı şekilde çalıştırılır. Tüm parça çalışıldıktan sonra öğrenciler parçayı çalarken öğretmen akor eşliği yaparak öğrencilere eşlik eder. Bu şekilde parçanın tamamı yavaş bir tempo ile çalışılır. Öğrencilerin gelişimine göre giderek daha hızlı tempolarda tekrar edilir.

Dersin Sonuçlandırılması: Dersin son bölümünde öğrencilerin zorlandıkları veya anlamadıkları bir nokta var ise yardım edilir. Gelecek hafta çalışılması planlanan Al Yemeni Mor Yemeni adlı Kıbrıs parçasının dinlenilmesi ve bu derste yaptıkları çalışmaların tekrar edilmesi öğrencilere ödev olarak verilir ve ders sonlandırılır.

EK1: 4. 5. Ve 6. Tellerde Boş Tel Egzersizi

The image shows a musical score for a 4/4 drum exercise. The score is divided into two systems. Each system consists of a musical staff and a TAB staff. The musical staff is in 4/4 time and shows the drum pattern. The TAB staff shows the fret numbers for the guitar. The first system has three measures, and the second system has four measures. The musical staff shows the drum pattern with notes and rests. The TAB staff shows the corresponding fret numbers for the guitar.

System 1:

- Measure 1: Musical staff has four eighth notes (G4, A4, B4, C5). TAB staff has four zeros (0 0 0 0).
- Measure 2: Musical staff has four eighth notes (D5, E5, F5, G5). TAB staff has four zeros (0 0 0 0).
- Measure 3: Musical staff has four eighth notes (A5, B5, C6, D6). TAB staff has four zeros (0 0 0 0).

System 2:

- Measure 4: Musical staff has four eighth notes (E6, F6, G6, A6). TAB staff has four zeros (0 0 0 0).
- Measure 5: Musical staff has four eighth notes (B6, C7, D7, E7). TAB staff has four zeros (0 0 0 0).
- Measure 6: Musical staff has four eighth notes (F7, G7, A7, B7). TAB staff has four zeros (0 0 0 0).
- Measure 7: Musical staff has four eighth notes (C8, D8, E8, F8). TAB staff has four zeros (0 0 0 0).

HAFTA 4

Süre: 60 Dakika

Konu: Al Yemeni Mor Yemeni melodi çalışması.

Yöntem ve teknikler: Sözlü anlatım, gösterip yaptırma, tartışma.

Etkinlikler:

- Önceki derslerde öğrenilenleri pekiştirir.
- Al Yemeni Mor Yemeni parçasını çalışır.

Seçilen Parça: Al Yemeni Mor Yemeni

Açıklamalar: Daha önce çalışılan boş tel egzersizleri ve Portakal Atışalım parçasının üzerinden geçilir. Al Yemeni Mor Yemeni parçasının melodi çalışması gerçekleştirilir.

Ders İçeriği:

Dersin Başlangıcı: Dersin ilk bölümünde öğrenciler boş tel egzersizleri gerçekleştirilir. Ardından geçtiğimiz derste öğrenilen Portakal Atışalım parçası tekrar edilir. Öğretmen yine akorlar ile eşlik ederken öğrenciler parçanın melodisini çalar.

Dersin Gelişimi: Dersin ikinci bölümünde öğrencilere bu hafta çalışılacak olan Al Yemeni Mor Yemeni adlı Kıbrıs şarkısının tablaları dağıtılır. Ardından parçanın orijinali, bestecisi Kamran Aziz'in de yer aldığı bir programda seslendirilmiş versiyonu ve Mersin Oda Korosu tarafından seslendirilmiş farklı bir versiyonu daha öğrencilere dinletilir. Sonrasında parça hakkında kısa bir sohbet gerçekleştirilir. Parçanın bestecisi Kamran Aziz hakkında öğrencilere kısa bilgiler verilir. Şarkının sözlerinde yer alan yemeninin ne olduğunu bilip bilmedikleri öğrencilere sorulur ve bilmeyen öğrencilere yemeninin ne olduğundan bahsedilir. Daha sonra öğretmen parçayı bir kez baştan sona çalar ve öğrencilere bölümler halinde tekrar ettirerek çalıştırır. Bu parçada birinci tel ve beşinci perdedeki la notasının kullanılması öğrencilerin klavye üzerinde ilerlemesi açısından önemlidir. Tüm parça çalışıldıktan

sonra yavaş bir tempoda öğretmen akor eşliğı yaparken öğrenciler melodiyi çalarak parçayı çalışır.

Yemeni: Kıbrıslı kadınların genelde cenaze törenlerinde ve mevlitlerde başlarına taktıkları bir tür başörtüsüdür. Ayrıca bazı yaşlı Kıbrıslı kadınlar yemeniyi günlük hayatlarında da kullanmaktadır.

Dersin Sonuçlandırılması: Ders sonunda parça baştan sona tekrar edilir öğrencilerin anlamadıkları bölümlerde yardımcı olunur, sormak istedikleri sorular varsa cevaplanır ve gelecek haftaya kadar hem boş tel çalışmalarına hem de öğrendikleri parçalara çalışmaya devam etmeleri gerektiğı hatırlatılır.

Ek1:

Al Yemeni Mor Yemeni

The musical score for 'Al Yemeni Mor Yemeni' is written in 5/8 time. It consists of five systems of music, each with a vocal line and a guitar tablature line. The tablature includes fret numbers and string indicators (T, A, B). The piece features a repeating melodic motif and a final double bar line.

Ek2: Al Yemeni Mor Yemeni Dinleme Linkleri

- <https://youtu.be/2kyIHkpkZZg>
- <https://youtu.be/pffZ5wVRmak>
- https://youtu.be/Y_fVPhU5shk

HAFTA 5

Süre: 60 dakika

Konu: 3,4. ve 5. tellerde yeni parça çalışması ve gitar akorlarına giriş.

Kazanım:

- Yeni bir Kıbrıs parçası çalışır.
- Gitar akorlarını tanıır.

Yöntem ve Teknikler: Sözlü anlatım, gösterip yaptırma, tartışma

Etkinlikler:

- Feslikan adlı parça çalışılması.
- Birinci pozisyon gitar akorlarının öğrencilere gösterilmesi.

Seçilen Parça: Feslikan

Açıklamalar: Feslikan adlı Kıbrıs şarkısının melodisi öğrencilere gösterilir ve çalıştırılır. Birinci pozisyonda yer alan gitar akorları ve akorların işlevi ile ilgili bilgiler aktarılır.

Ders İçeriği:

Dersin Başlangıcı: İlk bölümde her zaman çalışılan egzersizler gerçekleştirilerek derse başlanır. Ardından Al Yemeni Mor Yemeni parçası tekrar edilerek pekiştirilir. Sonrasında öğretmen öğrencilere la minör tonunda 1,4 ve 5. Derecelerdeki notaları göstererek bir egzersiz çalışması yaptırır. Öğretmen la minör tonunda bir melodi çalıp sonuna 1,4 veya 5. derecedeki notalardan hangisinin gelmesi gerektiğini öğrencilerin dinleyerek ve deneyerek bulması gereken hem eğlendirici hem de eğitici bir egzersiz çalışması yaptırır. Bu çalışmanın ardından yeni bir parçaya geçilir.

Dersin Gelişimi: Bu derste çalışılacak olan parça, geçtiğimiz hafta öğrencilere dinlemeleri için ödev olarak verilen Feslikan adlı Kıbrıs şarkısıdır. Öncelikle parça hep birlikte hem Türkçe sözleriyle hem de Türkçe ve Rumca sözlerin bir arada

olduğu şekilde dinletilir. Öğretmen öğrencilere pek çok Kıbrıs şarkısının Rumca sözlere de sahip olduğundan bahseder. Ardından öğrenciler ile parça hakkında bir sohbet gerçekleştirilir. Feslikan'ın bestecisinin anonim olduğu söz yazarının ise daha önceki derslerde çalışılan Portakal Atışalım parçasının da bestecisi ve söz yazarı olan Cemal Özgürsel olduğu belirtilir. Daha sonra öğrencilerin bu parça hakkında ne düşündükleri, parçanın adında ve sözlerinde yer alan feslikanın ve yine parçanın sözlerinde yer alan bendo liranın ne olduğunu bilip bilmedikleri ile ilgili sorular sorulur. Feslikan ve bendo liranın ne olduğu öğrencilere açıklanır ve parçanın çalışılmasına geçilir. Öğrencilere parçanın tablaları dağıtılır ve öğretmen parçayı önce bir kez çalar. Ardından bölümlere ayırarak öğrencilere çalıştırır. Öğrenciler bu parça ile birlikte 4. Ve 5. Tellerde de melodi çalışması yapmış olur. Daha sonra parça hep birlikte yavaşça tekrar edilir.

Feslikan: Fesleğen bitkisinin Kıbrıs'taki ismidir.

Bendo Lira: 22 ayar tam altın. Evlenecek olan Kıbrıs'lı kadınlara çeyiz hediyesi olarak verilirdi ve kadınlar bunu kolye olarak boyunlarına takardı.

Dersin Sonlandırılması: Dersin son bölümünde öğrencilere birinci pozisyon gitar akorları hakkında bilgiler verilir. Öğretmen öğrencilere üzerinde birinci pozisyonda kullanılan temel gitar akorlarının yer aldığı bir teksir dağıtır ve kendi gitarı üzerinde bu akorların nasıl çalındığını gösterir. Ders sonlandırılırken öğrencilerden yeni öğrenilen feslikan parçasının melodisine evde çalışmaya devam etmeleri gerektiği hatırlatılır.

Ek1:

Feslikan

The musical score for Feslikan is presented in two systems. The first system consists of a melody line in treble clef and a guitar accompaniment in tablature format. The melody is in 2/4 time and features a series of eighth and sixteenth notes. The guitar accompaniment is in 2/4 time and uses a mix of eighth and sixteenth notes, with some triplets. The second system continues the melody and accompaniment, with the melody line ending on a whole note and the guitar accompaniment ending on a whole note. The tablature for the guitar accompaniment is as follows:

System 1:

T	3	3	3	3	2	0	2	3	0	2	3	2	0	2	3	3	3	3	2	0	2	3	0	2	3	2	0	2
A																												
B																												

System 2:

T	3	3	0	0	3	2	0	3	2	2	0	3	0	2	3	0	2	3	3	0	0	3	2	0	3	2	2	3	0
A																													
B																													

Ek2: Feslikan Parçası Dinleme Linkleri

- <https://youtu.be/qBFJ2IcXFCg>
- <https://youtu.be/HbFz-zwrEsQ>

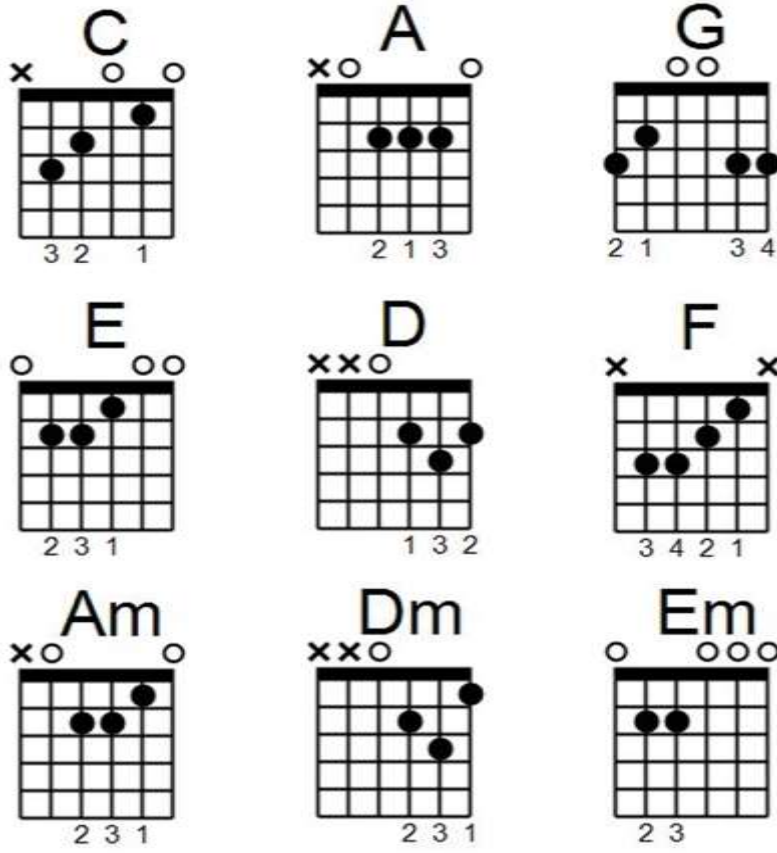
Ek2: Feslikan (fesleğen) bitkisi

Kaynak: Bu fotoğraf kimdirnedir.com sitesinden alınmıştır.

Ek3: Bendo lira

Kaynak: Bu fotoğraf wikipedia.org sitesinden alınmıştır.

Ek4: Birinci Pozisyon Temel Gitar Akorları

Kaynak: Görsel libertyparkmusic.com adresinden alınmıştır.

HAFTA 6

Süre: 60 dakika

Konu: Gitar akorları

Kazanım:

- Birinci pozisyon gitar akorlarını çalışır.

Yöntem ve Teknikler: Gösterip yaptırma, sözlü anlatım.

Etkinlikler:

- Birinci pozisyonda kolaylaştırılmış gitar akorlarının çalışılması.

Açıklamalar: Öğrenciler kolaylaştırılmış birinci pozisyon akorlarını çalmayı öğrenirler.

Ders İçeriği:

Dersin Başlangıcı: Dersin ilk bölümünde ısınma egzersizleri gerçekleştirilir ve geçtiğimiz hafta çalışılan Feslikan parçası tekrar edilerek pekiştirilir.

Dersin Gelişimi: Bu bölümde öğrencilere geçtiğimiz hafta ders sonunda gösterilen gitar akorları çalışılır. Birinci pozisyonda çalınabilecek gitar akorları öğretmen tarafından öğrencilere gösterilerek tekrar etmelerini ister. Öğrencilerin çalmakta zorlanabileceği akorların daha rahat çalınabilen kolaylaştırılmış versiyonlarını öğretmen kendi gitarında öğrencilere gösterir. Öğrencilerin akorları çalarken parmaklarını doğru pozisyonda tutması önemli bir nokta olduğundan öğretmen öğrencilere nasıl çalmaları gerektiğini adım adım gösterir. Akorlar arasında geçiş çalışmaları yapılır. Ardından öğrencilere daha önceki derslerde melodisini çalışmış oldukları Portakal Atışalım parçasının akorları dağıtılır. Sadece yukarıdan aşağıya tek vuruş olacak şekilde kolay bir ritim kullanılarak yavaşça parçanın akorları çalışılır.

Dersin Sonuçlandırılması: Dersin son bölümünde öğrencilere Portakal Atışalım parçasının akorlarını çalışmaları ve gelecek derste çalışılması planlanan Dillirga adlı Kıbrıs şarkısını dinlemeleri ödev olarak verilerek ders sonlandırılır.

Ek1: Portakal Atışalım Akor

Am   Dm   Am

Portakal atışalım beraber kapışalım

Dm   Am   G   Am

Sen ordan gel ben burdan Kıbrıs'ta buluşalım

Am   Dm   Am

Kıbrıs'ın meyvasını güzellerin hasını

Dm   Am   G   Am

O kız benim olacak ben gördüm rüyasını

Am   Dm   Am

Portakal soyulur mu tadına doyulur mu

Dm   Am   G   Am

Bir kerecik sarmayla kolların yorulur mu

Am   Dm   Am

Kıbrıs'ın meyvasını güzellerin hasını

Dm   Am   G   Am

O kız benim olacak ben gördüm rüyasını

HAFTA 7

Süre: 60 dakika

Konu: Ritim ve melodi çalışması

Kazanım:

- Gitarda ritim çalmayı öğrenir.
- Grup çalışması yapma alışkanlığı edinir.

Yöntem ve Teknikler: Gösterip yaptırma, sözlü anlatım, tartışma.

Etkinlikler:

- Portakal Atışalım parçasının akorları ile kolay ritim çalışması yapılması.
- Portakal Atışalım parçasının melodisi ve akorları birlikte çalınması.
- Dillirga parçasının melodisi çalışılması.

Seçilen Parça: Dillirga

Açıklamalar: Öğrencilerin önceki derslerde öğrendiği Portakal Atışalım parçasının akorları ile ritim çalışması yapılır. Parçanın akorları ve melodisi birlikte çalınarak grup çalışması gerçekleştirilir. Dillirga parçasının melodisine çalışılır.

Ders İçeriği:

Dersin Başlangıcı: Dersin ilk bölümünde Portakal Atışalım parçası birlikte tekrar edilerek hatırlanır. Ardından parçanın akorları üzerinde ritim çalışmaları gerçekleştirilir. Kullanılan ritimler aşağı, yukarı, aşağı, yukarı (ayay) ve aşağı, yukarı, yukarı, aşağı (ayya) şeklindedir. Ritim çalışmalarının ardından öğrenciler iki gruba ayrılarak melodi ve akorları birlikte çalar. Öğretmen de akorları çalarak öğrencilere eşlik eder.

Dersin Gelişimi: Portakal Atışalım parçasının çalışılmasının ardından bu haftaki yeni parça olan Kıbrıs müziğinin en ünlü eserleri arasında yer alan Dillirganın önce orijinal hali ardından İzmir merkezli bir koro tarafından seslendirilmiş hali, Kıbrıs'lı

olan ve Türkiye’de tanınan şarkıcı Buray ve arkadaşları tarafından kaydedilmiş eğlenceli bir versiyonu ve son olarak da Türkçe şarkıları seslendirmesiyle bilinen Paul Dywer ve ona eşlik eden Nursena Demir tarafından yayınlanmış farklı bir versiyonu öğrencilere dinletilir. En çok ilgilerini çeken videonun hangisi olduğu öğrencilere sorulur ve parça hakkında sohbet gerçekleştirilir. Öğrencilere Dillirganın bestesinin anonim olduğu ve sözlerinin yine Feslikan ve Portakal atışalım şarkılarında olduğu gibi Cemal Özgürsel’e ait olduğu, Dillirga bölgesinin nerede bulunduğu gibi bilgiler verilirken, şarkının daha önce Türkiye’de Haluk Levent ve Efsan Şeşen gibi isimler tarafından da kayda alındığından bahsedilir. Öğrenciler ile yapılan sohbetin ardından parçanın melodi çalışmasına geçilir. Öğretmen parçayı bölümlere ayırarak öğrencilere tekrar ettirir ve çalışma bu şekilde parça tamamen çalışılana kadar devam eder.

Dillirga: Bugün Kıbrıs Rum Kesimi’nde kalmış olan, konum olarak Trodos dağlarının kuzey tarafındaki etekleri ile Güzelyurt boğazının arasında yer alan bölgedir.

Dersin Sonuçlandırılması: Dillirga parçasının melodi çalışmasının ardından parçanın akorları öğrencilere dağıtılır ve öğretmen tarafından gösterilir. Ders sonunda Dillirga akorları ve melodisi gelecek haftaya çalışılmak üzere öğrencilere ödev olarak verilir.

Ek1: Dillirga Parçası Dinleme Linkleri

- <https://youtu.be/RPHmEve6B-s>
- <https://youtu.be/ujQ40QBwvU0>
- https://youtu.be/w9_2qlhS3F0
- <https://youtu.be/VzbtgCmj-XE>

Ek2:Dillirga Akorları

Am Dm

Dillirgadan gece geçtim suyunda içtim

Am Dm G Am

Badem gözlü bir yâr sevdim kendimden geçtim

Dm Dm G Am

La ra la ra la ra la ra lay

Am Dm

Dilligranın tepeleri denize bakar

Am Dm G Am

Köy kızları saçlarına çiçekler takar

Dm Dm G Am

La ra la ra la ra la ra lay

Am Dm

Çilek yüzlü bir yârımsın nazlı bir yârsın

Am Dm G Am

Mavi dalgalar boyunca sen uzanırsın

Dm Dm G Am

La ra la ra la ra la ra la

Ek3:

Dillirga

The musical score for 'Dillirga' is presented in 4/4 time. It consists of five systems, each with a standard musical staff and a corresponding guitar tablature (TAB) staff. The melody is written in treble clef, and the tablature uses numbers 0-3 to indicate fret positions. The piece concludes with a double bar line and repeat dots.

System 1: The melody begins with a quarter note G4, followed by eighth notes A4, B4, and C5. The tablature shows a sequence of notes: 0, 2, 3, 1, 0, 3, 1, 3, 2.

System 2: The melody continues with a quarter note D5, followed by eighth notes E5, F5, and G5. The tablature shows: 0, 3, 1, 0, 2, 0, 1, 3, 0, 1, 3, 0, 1, 0, 2, 0, 1, 3, 0, 1.

System 3: The melody features a series of eighth notes: G4, A4, B4, C5, D5, E5, F5, G5. The tablature shows: 3, 0, 3, 1, 0, 2, 0, 1, 3, 0, 3, 1, 0, 2, 0, 1, 3, 0, 3, 1, 0, 2, 0, 1, 2, 0, 0, 2, 0, 1.

System 4: The melody continues with a quarter note G4, followed by eighth notes A4, B4, and C5. The tablature shows: 3, 0, 1, 3, 0, 3, 1, 0, 2, 0, 1, 3, 0, 1, 3, 0, 3, 1, 0, 2, 0, 1.

System 5: The melody concludes with a quarter note G4, followed by eighth notes A4, B4, and C5. The tablature shows: 3, 0, 3, 1, 0, 2, 0, 1, 3, 0, 3, 1, 0, 2, 0, 0, 2.

HAFTA 8

Süre: 60 dakika

Konu: Grup çalışması.

Kazanım:

- Melodi çalışması yapar.
- Ritim çalışması yapar.
- Grup çalışmasında yer alır.

Yöntem ve Teknikler: Gösterip yaptırma, sözlü anlatım, tartışma.

Etkinlikler:

- Melodi çalışması gerçekleştirilir.
- Öğrenilen parçanın akorları ile ritim çalışılır.
- Çalışılan parça ile grup çalışması yapılır.
- Son ders sohbeti yapılır.

Açıklamalar: Geçtiğimiz hafta öğrenilen Dillirga şarkısının melodisi tekrar edilir. Şarkının akorları ile ritim çalışması yapılır. Parça grup çalışması gerçekleştirilerek birlikte çalınır. Gitar eğitimi programı kapsamında öğrenciler ile sohbet edilir.

Ders İçeriği:

Dersin Başlangıcı: Dersin ilk bölümünde bu dersin 8 haftalık gitar eğitiminin son dersi olduğu hatırlatılarak çalışmaya geçilir. İlk olarak Dillirga parçasının melodisi hep birlikte çalınarak tekrar edilir. Daha sonra öğrencilere ödev olarak verilen Dillirga parçasının akorlarına geçilir.

Dersin Gelişimi: Dillirga parçasının akorları çalışıldıktan sonra parçanın ritim çalışmasına geçilir. Öğretmen önce kendi gitarında parçanın ritmini öğrencilere gösterir ve tekrar ettirir. Bu şekilde ilerleyerek parçanın ritim çalışması tamamlanır.

Ardından öğrenciler iki gruba ayrılır ve bir grup parçanın melodisini diğer grup ise akorlarını çalarak grup çalışması gerçekleştirir. Öğretmen de çalışma esnasında öğrencilere eşlik eder.

Dersin Sonuçlandırılması: Ders sonunda öğrenciler ile gerçekleştirdikleri 8 haftalık gitar eğitimi programı ile ilgili bir sohbet gerçekleştirilir. Katıldıkları bu program, gitar çalgısı ile ilgili ne düşündükleri, bundan sonra gitara devam etmek isteyip istemedikleri, bu program sayesinde Kıbrıs hakkında neler öğrendikleri, çalışılan parçaları ve Kıbrıs müziğini nasıl buldukları gibi pek çok konu hakkında konuşulur. Sohbetin ardından öğrencilere programa katıldıkları için teşekkür edilerek ders sonlandırılır.

Görüşme Formu

Kişisel Bilgiler

Mezun olduğunuz okul türü:

Eğitim düzeyiniz:

Öğretmenlik yaptığınız yıl:

Öğretmenlik yaptığınız okul düzeyi:

Görüşme Soruları

- 1- Kültürel uyum temel alınarak K.K.T.C'ye göç yoluyla gelmiş göçmen ailelerin 10-18 yaş arası üyelerine yönelik hazırlanmış gitar eğitim paketinin 1. Hafta dersinin içeriğine yönelik görüşleriniz nelerdir?
- 2- Kültürel uyum temel alınarak K.K.T.C'ye göç yoluyla gelmiş göçmen ailelerin 10-18 yaş arası üyelerine yönelik hazırlanmış gitar eğitim paketinin 1. Hafta dersinin çalma alt boyutuna yönelik görüşleriniz nelerdir?
- 3- Kültürel uyum temel alınarak K.K.T.C'ye göç yoluyla gelmiş göçmen ailelerin 10-18 yaş arası üyelerine yönelik hazırlanmış gitar eğitim paketinin 2. Hafta dersinin içeriğine yönelik görüşleriniz nelerdir?
- 4- Kültürel uyum temel alınarak K.K.T.C'ye göç yoluyla gelmiş göçmen ailelerin 10-18 yaş arası üyelerine yönelik hazırlanmış gitar eğitim paketinin 2. Hafta dersinin çalma alt boyutuna yönelik görüşleriniz nelerdir?
- 5- Kültürel uyum temel alınarak K.K.T.C'ye göç yoluyla gelmiş göçmen ailelerin 10-18 yaş arası üyelerine yönelik hazırlanmış gitar eğitim paketinin 2. Hafta dersinin dinleme alt boyutuna yönelik görüşleriniz nelerdir?

- 6- Kültürel uyum temel alınarak K.K.T.C'ye göç yoluyla gelmiş göçmen ailelerin 10-18 yaş arası üyelerine yönelik hazırlanmış gitar eğitim paketinin 2. Hafta dersinin yaratıcılık alt boyutuna yönelik görüşleriniz nelerdir?
- 7- Kültürel uyum temel alınarak K.K.T.C'ye göç yoluyla gelmiş göçmen ailelerin 10-18 yaş arası üyelerine yönelik hazırlanmış gitar eğitim paketinin 3. Hafta dersinin içeriğine yönelik görüşleriniz nelerdir?
- 8- Kültürel uyum temel alınarak K.K.T.C'ye göç yoluyla gelmiş göçmen ailelerin 10-18 yaş arası üyelerine yönelik hazırlanmış gitar eğitim paketinin 3. Hafta dersinin çalma alt boyutuna yönelik görüşleriniz nelerdir?
- 9- Kültürel uyum temel alınarak K.K.T.C'ye göç yoluyla gelmiş göçmen ailelerin 10-18 yaş arası üyelerine yönelik hazırlanmış gitar eğitim paketinin 3. Hafta dersinin yaratıcılık alt boyutuna yönelik görüşleriniz nelerdir?
- 10- Kültürel uyum temel alınarak K.K.T.C'ye göç yoluyla gelmiş göçmen ailelerin 10-18 yaş arası üyelerine yönelik hazırlanmış gitar eğitim paketinin 3. Hafta dersinin dinleme alt boyutuna yönelik görüşleriniz nelerdir?
- 11- Kültürel uyum temel alınarak K.K.T.C'ye göç yoluyla gelmiş göçmen ailelerin 10-18 yaş arası üyelerine yönelik hazırlanmış gitar eğitim paketinin 4. Hafta dersinin içeriğine yönelik görüşleriniz nelerdir?
- 12- Kültürel uyum temel alınarak K.K.T.C'ye göç yoluyla gelmiş göçmen ailelerin 10-18 yaş arası üyelerine yönelik hazırlanmış gitar eğitim paketinin 4. Hafta dersinin çalma alt boyutuna yönelik görüşleriniz nelerdir?
- 13- Kültürel uyum temel alınarak K.K.T.C'ye göç yoluyla gelmiş göçmen ailelerin 10-18 yaş arası üyelerine yönelik hazırlanmış gitar eğitim paketinin 4. Hafta dersinin dinleme alt boyutuna yönelik görüşleriniz nelerdir?
- 14- Kültürel uyum temel alınarak K.K.T.C'ye göç yoluyla gelmiş göçmen ailelerin 10-18 yaş arası üyelerine yönelik hazırlanmış gitar eğitim paketinin 5. Hafta dersinin içeriğine yönelik görüşleriniz nelerdir?

15- Kültürel uyum temel alınarak K.K.T.C'ye göç yoluyla gelmiş göçmen ailelerin 10-18 yaş arası üyelerine yönelik hazırlanmış gitar eğitim paketinin 5. Hafta dersinin çalma alt boyutuna yönelik görüşleriniz nelerdir?

16- Kültürel uyum temel alınarak K.K.T.C'ye göç yoluyla gelmiş göçmen ailelerin 10-18 yaş arası üyelerine yönelik hazırlanmış gitar eğitim paketinin 5. Hafta dersinin dinleme alt boyutuna yönelik görüşleriniz nelerdir?

17- Kültürel uyum temel alınarak K.K.T.C'ye göç yoluyla gelmiş göçmen ailelerin 10-18 yaş arası üyelerine yönelik hazırlanmış gitar eğitim paketinin 5. Hafta dersinin yaratıcılık alt boyutuna yönelik görüşleriniz nelerdir?

18- Kültürel uyum temel alınarak K.K.T.C'ye göç yoluyla gelmiş göçmen ailelerin 10-18 yaş arası üyelerine yönelik hazırlanmış gitar eğitim paketinin 6. Hafta dersinin içeriğine yönelik görüşleriniz nelerdir?

19- Kültürel uyum temel alınarak K.K.T.C'ye göç yoluyla gelmiş göçmen ailelerin 10-18 yaş arası üyelerine yönelik hazırlanmış gitar eğitim paketinin 6. Hafta dersinin çalma alt boyutuna yönelik görüşleriniz nelerdir?

20- Kültürel uyum temel alınarak K.K.T.C'ye göç yoluyla gelmiş göçmen ailelerin 10-18 yaş arası üyelerine yönelik hazırlanmış gitar eğitim paketinin 7. Hafta dersinin içeriğine yönelik görüşleriniz nelerdir?

21- Kültürel uyum temel alınarak K.K.T.C'ye göç yoluyla gelmiş göçmen ailelerin 10-18 yaş arası üyelerine yönelik hazırlanmış gitar eğitim paketinin 7. Hafta dersinin çalma alt boyutuna yönelik görüşleriniz nelerdir?

22- Kültürel uyum temel alınarak K.K.T.C'ye göç yoluyla gelmiş göçmen ailelerin 10-18 yaş arası üyelerine yönelik hazırlanmış gitar eğitim paketinin 7. Hafta dersinin dinleme alt boyutuna yönelik görüşleriniz nelerdir?

23- Kültürel uyum temel alınarak K.K.T.C'ye göç yoluyla gelmiş göçmen ailelerin 10-18 yaş arası üyelerine yönelik hazırlanmış gitar eğitim paketinin 8. Hafta dersinin içeriğine yönelik görüşleriniz nelerdir?

24- Kültürel uyum temel alınarak K.K.T.C'ye göç yoluyla gelmiş göçmen ailelerin 10-18 yaş arası üyelerine yönelik hazırlanmış gitar eğitim paketinin 8. Hafta dersinin çalma alt boyutuna yönelik görüşleriniz nelerdir?

25- Kültürel uyum temel alınarak K.K.T.C'ye göç yoluyla gelmiş göçmen ailelerin 10-18 yaş arası üyelerine yönelik hazırlanmış gitar eğitim paketi ile ilgili genel anlamda görüşleriniz nelerdir?

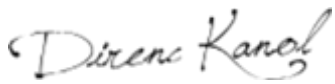
Etik Kurul Onay Yazısı

Sayın Ahmet Gürkut

Bilimsel Araştırmalar Etik Kurulu'na yapmış olduğunuz YDÜ/EB/2021/697 proje numaralı ve **“Kültürel Uyum Temel Alınarak Hazırlanan Gitar Eğitimine Yönelik Gitar Eğitmenlerinin Görüşlerinin İncelenmesi”** başlıklı proje önerisi kurulumuzca değerlendirilmiş olup, etik olarak uygun bulunmuştur. Bu yazı ile birlikte, başvuru formunuzda belirttiğiniz bilgilerin dışına çıkmamak suretiyle araştırmaya başlayabilirsiniz.

Doçent Doktor Direnç Kanol

Bilimsel Araştırmalar Etik Kurulu Raportörü

İntihal Raporu (Turnitin)

ahmet gürgut tez yüksek lisans

ORJİNALLİK RAPORU

%4

BENZERLİK ENDEKSİ

%4

İNTERNET KAYNAKLARI

%1

YAYINLAR

%2

ÖĞRENCİ ÖDEVLERİ

BİRİNCİL KAYNAKLAR

1

dergipark.org.tr

İnternet Kaynağı

%1

2

xn--14trkdilikurultay-42b53h.com

İnternet Kaynağı

%1

3

www.detaykibris.com

İnternet Kaynağı

<%1

4

docs.neu.edu.tr

İnternet Kaynağı

<%1

5

Submitted to Dokuz Eylul Universitesi

Öğrenci Ödevi

<%1

6

Submitted to Gaziantep Aniversitesi

Öğrenci Ödevi

<%1

7

www.unyp.cz

İnternet Kaynağı

<%1

8

Submitted to Anadolu University

Öğrenci Ödevi

<%1

9

acikerisim.deu.edu.tr:8080

İnternet Kaynağı

<%1